

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 8/2025

Cena \$ 2.50

AUGUST 2025

Panna Maria Svatotomská, Palladium města Brna, též Perla Moravy. Před 380 roky ochránila Brno před jeho zničením

Palladium města Brna (tj. záruka trvání města Brna) je obraz-ikona Panny Marie Svatotomské velikosti 86 x 50 cm. Obraz je jednou z mnoha kopií originálu, který podle legendy namaloval evangelista sv. Lukáš. Originál tohoto obrazu se nedochoval, jeho četné kopie se nacházejí na různých poutních místech v Evropě i ve světě. Panna Maria, Matka Boží, je na obrazu znázorněna jako „Průvodkyně na cestě životem“, řecky: „Odigitria“ nebo „Hodégétrie“. V katolickém prostředí je dnes známá jako „Panna Maria Ustavičné pomoci“ nebo „Matka Ustavičné pomoci“.

Brněnskou kopii obrazu daroval roku 1356 kostelu „Zvěstování Panny Marie“ v Brně císař „Svaté říše římské národa německého“ a český král Karel IV. Lucemburský. Dnes je to kostel sv. Tomáše na Moravském náměstí v Brně. Stojí prakticky v centru města Brna. Hned vedle kostela stojí budova někdejšího kláštera řádu augustiniánů, kteří v kostele vybudovali mariánskou kapli, a do které pak umístili darovaný obraz. Kostel i klášter stály mimo městské hradby, proto byly při válečných taženích nepřítel terčem už od prvních útoků na město.

Kaple, v níž byl obraz uchováván, velmi často skončila v troskách, vždy znovu však z trosek povstala. Dělo se tak v časech husitských válek, v době třicetileté války i za prusko-rakouské války. Nejvíce proslulým se tento brněnský obraz Panny Marie, Matky Boží, stal ve 2. polovině roku 1645, tedy po úspěšné obraně města Brna. Třicetiletá válka probíhala v letech 1618–1648, město Brno bylo protestantskými nepřátelskými vojsky obléháno přibližně 3 roky před jejím koncem.

V roce 1645 bylo město Brno obleženo vojskem, jemuž velel švédský polní maršál Lennart Torstensson. Byl to jeden z nejschopnějších generálů třicetileté války. K městu Brnu přitáhl se svojí armádou čítající asi 28 tisíc profesionálních

Kostel sv. Tomáše s bývalým augustiniánským klášteřem v Brně

vojáků. Brno bylo obleženo po pádu města Olomouce, které bylo dobýváno v letech 1644–1645. Olomouc byla tehdy zcela zničena a vydrancována. Tomu se Brňané chtěli za každou cenu vyhnout. Mimo jiné také proto, že jim představitelé Olomouce dali do úschovy „Moravské zemské desky“, základ veškerého práva na Moravě a symbol moravské státnosti. (Poznámka J. K.: V roce 1998 byly „Moravské zemské desky“ prohlášeny národní kulturní památkou.)

Těsně před obležením Brna, dne 14. března 1645, byl vrchním velitelem obrany města Brna jmenován plukovník Jean-Louis Raduit hrabě de Souches. Ten se narodil ve francouzském městě La Rochelle (žil 1608–1682, 73 let). Náboženským vyznáním byl protestantem, francouzským kalvinistou. Poté, co ve své dospělosti odešel z Francie, vstoupil do švédské armády. Tuto armádu však, pro neshody s nadřízenými veliteli, brzy opustil. Jeho nadřízený švédský generál ho dokonce, pro neposlušnost, nechal odsoudit k trestu smrti. Podařilo se mu však uprchnout a roku 1642 se přidal na stranu rakouských Habsburků. V katolickém vojsku na se-

be upozornil svojí statečností už při obraně města Olomouce.

Brňané měli tehdy k dispozici jenom 426 profesionálních vojáků a necelý jeden tisíc civilistů-dobrovolníků. Švédové měli početní převahu přibližně 20 : 1. Za těchto okolností se zdálo, že ubránit město Brno proti tak mohutné přesile nepřítel je zcela nemožné. Zásluhou velitele hraběte de Souches se to však podařilo. Poté, co stanul v čele obrany města, velmi rychle provedl všechna důležitá opatření, včetně nákupu zbraní, střeliva, jídla a pití pro všechny obyvatele města Brna. Muže schopné boje rozdělil do menších jednotek – podle jejich profese a věku. Těm pak přidělil úseky obrany, za které tito lidé zodpovídali. Tímto způsobem svůj úsek obrany dostali jak profesionální vojáci, tak i civilní řezníci, pekaři, kováři, stolaři, studenti, atd. V případě napadení a potřeby si tyto skupiny obránců účinně pomáhali.

Pokračování na str. 26

Obrázek na titulní straně:
Panna Maria Svatotomská - obraz po rekonstrukci (bez ozdobných korunek)

Perla Moravy - Ochránkyně Brna

MODLITBA K MATCE BOŽÍ SVATOTOMSKÉ

Maria, Matko Boží, obracíme se k Tobě,
protože jsi zanechala v našem městě Brně
trvalé znamení své péče a pomoci.

V lidsky beznadějně situaci
jsi město ochraňovala před zničením,
obyvatele před oloupením, vyvražděním
i před morovými epidemiemi.

Prostřednictvím ikony Svatotomské
jsi přinesla svému lidu povzbuzení,
uzdravení a posílení, upevnění v naději,
a nakonec vítězství.

Nepřítel tě viděl jako „Černou Marii“,
ale Brňané v tobě viděli světlo Boží milosti.
Tvá přítomnost byla pro nepřátele tmou a pohromou,
pro Brňany byla symbolem a znamením
Boží lásky a blízkosti.

Panno Maria Svatotomská, náleží ti titul:
„Paladium města Brna“,
což znamená „záruka trvání města“.

Svou přítomností skrze tuto ikonu vyprošuješ
Boží péči a pomoc každému z nás.
Přicházíme, abychom tě společně vroucně prosili:
kež se odvaha a odhodlání našich předků
i jednota v modlitbě a víře
stanou vzorem také pro náš život.

Stojíme před tvým obrazem a děkujeme za ty,
na jejichž dědictví navazujeme.
Prosíme, abychom měli stejnou víru, odhodlání
a odvahu překonávat překážky, jako oni.
Abychom v jednotě s Bohem i mezi sebou
navzájem mohli vítězit ve všech bitvách našeho života.

Panno Maria Svatotomská,
skrze Tvou přítomnost jsme stále obdarováni
velkými milostmi.

Prosíme, buď nám záštitou,
abychom vytrvali v Boží lásce a
nepřestali důvěřovat v Boží lásku.
Buď s námi v našich starostech a
obavách o naši budoucnost.

Prosíme, aby nám skrze Tvou přimluvu
Ježíš daroval potřebnou pomoc
a provedl nás rozbouřeným časem do klidných zítřků.
Maria, věříme, že i v této těžké zkoušce oslavíš své jméno
a přineseš nám potřebnou Boží milost.
Upevni naši víru, naději i lásku.
Amen.

*Modlitba z kostela sv. Tomáše v Brně
S církevním schválením Biskupství brněnského
čj.: Ep/331/20 ze dne 19. 3. 2020*

Panna Maria Svatotomská na hlavním oltáři
baziliky Nanebevzetí Panny Marie na Starém Brně

Pod ochranu tvou se utíkáme,

svatá Boží Rodičko.
Neodmítej naše prosby v našich potřebách,
ale ode všeho nebezpečí
vysvobod' nás vždycky,
Panno slavná a požehnaná!
Paní naše, prostřednice naše,
orodovnice naše,
u Syna nám smilování vypros,
Synu svému nás doporuč,
k Synu svému nás doprovod'.

Oroď za nás svatá Boží Rodičko,
aby nám Kristus dal účast
na svých zaslíbeních.

LITURGICKÁ ČTENÍ

19.neděle v mezidobí - 10.srpna 2025

1.ČTENÍ - Mdr 18, 6-9

Čtení z knihy Moudrosti.

Ta noc, v níž byli pobiti prvorozenci Egyptanů, byla napřed oznámena našim otcům, aby byli dobré mysli, když bezpečně poznají, jakým přísahám uvěřili. Pak tvůj lid už očekával záchranu spravedlivých a zkázu nepřátel. Neboť čím jsi trestal protivníky, tím jsi oslavil nás, když jsi nás povolal. Vždyť skryté obětovaly zbožné děti dobrých rodičů a svorně si uložily božský zákon, že svatí budou mít stejný podíl na stejných dobrech i stejných nebezpečích, když předtím zazpívali chvalozpěvy otců.

2.ČTENÍ - Žid 11, 1-2.8-19

Čtení z listu Židům.

Bratři! Víra je obsahem toho, v co doufáme, je přesvědčením o věcech, které nevidíme. Pro ni se našim předkům dostalo pochvaly. Protože Abrahám věřil, uposlechl Boží výzvy, aby se vystěhoval do země, kterou měl dostat v dědičné držení; vystěhoval se, ačkoli nevěděl, kam jde. Víra ho vedla k tomu, aby se usadil v zaslíbené zemi jako cizinec, bydlel ve stanu, podobně jako Izák a Jakub, kterým se dostalo dědictvím stejného příslibu. Čekal totiž na město s pevnými základy, které sám Bůh vystaví a založí. I Sára uvěřila, a proto dostala sílu stát se matkou, a to přes svůj pokročilý věk, protože se spolehla na toho, který ten slib dal. A tak z jednoho muže, a to už vetchého, vzešlo tolik potomků jako hvězd na nebi a jako pisku na mořském břehu, který nikdo nespočítá. Tito všichni umírali s vírou, i když se nedočkali toho, co bylo slíbeno; jen zdáli to viděli a radostně vítali a prohlašovali, že jsou na zemi jenom cizinci a přistěhovalci. Když tak mluvili, dávali tím najevo, že pravou vlast teprve hledají. Kdyby měli na mysli tu, z které se odstěhovali, měli by přece dost času se tam vrátit. Ale oni toužili po lepší vlasti, totiž nebeské. Proto se ani Bůh za ně nestydí a nazývá se jejich Bohem a připravil jim město. Protože měl Abrahám víru, přinesl Izáka v oběť, když ho Bůh zkoušel. Svěho jediného syna chtěl obětovat, třebaže mu bylo slíbeno: „Od Izáka budeš mít potomky.“ On totiž uvažoval takto: Bůh má dost moci, aby vzkřísil třeba i mrtvé. Proto také Izák dostal nazpátek i jako předobraz.

EVANGELIUM - Lk 12, 32-48

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježiš řekl svým učedníkům: „Neboj se, malé stáde! Váš Otec rozhodl, že vám dá království. Prodejte svůj majetek a rozdejte na dobré skutky. Opatřte si měšce, které nezpuchřejí, poklad v nebi, kterého neubývá, kam se k němu zloděj nedostane a kde ho mol nerozežere. Vždyť kde je váš poklad, tam bude i vaše srdce. Mějte bedra připravená a vaše lampy ať hoří, abyste se podobali lidem, kteří čekají na svého pána, až se vrátí ze svatby, aby mu hned otevřeli, když přijde a zatluče. Blahoslavení služebníci, které pán při svém příchodu najde, jak bdí. Amen, pravím vám: Přepáše se, pozve je ke stolu, bude chodit od jednoho k druhému a obsluhovat je. A když přijde po půlnoci nebo při rozednění a nalezne je tak, jsou blahoslavení. Uvažte tohle: Kdyby hospodář věděl, v kterou hodinu přijde zloděj, nenechal by ho prokopat se do domu. I vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kdy se nenadějete.“ Petr se ho zeptal: „Pane, říkáš toto podobnosti jenom nám, nebo všem?“ Pán řekl: „Kdo je tedy ten věrný a rozvážný správce, kterého pán ustanoví nad svým služebnictvem, aby jim dával včas přiděl jídla? Blaze tomu služebníku, kterého pán při

svém příchodu najde, že to dělá! Opravdu, říkám vám: Ustanoví ho nad celým svým majetkem. Kdyby si však onen služebník pomyslí: „Můj pán hned tak nepřijde,“ a začne tlouci čeledíny a děvečky, jíst, pít a opíjet se, přijde pán toho služebníka v den, kdy to nečeká, a v hodinu, kterou netuší, ztrestá ho a odsoudí ho ke stejnému údělu s nevěřícími. Služebník, který zná vůli svého pána, a přece nic podle jeho vůle nepřipraví a nezařídí, dostane mnoho ran. Ten však, kdo ji nezná, a udělá to, co zasluhuje biti, dostane jich méně. Kdo mnoho dostal, od toho se mnoho očekává, a komu se mnoho svěřilo, od toho se bude víc žádat.“

20.neděle v mezidobí - 17.srpna 2025

1. ČTENÍ - Jer 38, 4-6. 8-10

Čtení z knihy proroka Jeremiáše.

Úředníci řekli králi: „Ať je zabit tento člověk, neboť oslabuje ruce bojujícího mužstva, které zůstalo v tomto městě, i ruce všeho lidu, když k nim mluví takové řeči, protože nehledá tento člověk blaho tohoto lidu, ale jeho neštěstí.“ Král Sidkijáh řekl: „Hle, je ve vašich rukou“ - neboť král proti nim nic nezmohl. Vzali tedy Jeremiáše a uvrhli ho do cisterny královského prince Malkijáha, která byla ve vězeňském dvoře; spustili Jeremiáše po provazech do cisterny, ve které nebyla voda, ale jen bahno; a Jeremiáš zapadl do bláta. Etiopan Ebedmelech vyšel z královského paláce a řekl králi: „Můj pane, králi, tito muži se dopustili zlého činu vším, co spáchali proti proroku Jeremiášovi, když ho vsadili do cisterny. Umře v ní hladem, neboť v městě už není chléb.“ Tu rozkázal král Etiopanu Ebedmelechovi: „Vezmi s sebou odtud tři muže a vytáhni proroka z cisterny, dřív než umře.“

2. ČTENÍ - Žid 12, 1-4

Čtení z listu Židům.

Bratři! Nesmírné je množství těch, kteří se na nás dívají! Odhodme proto všechno, co by nás mohlo zatěžovat, všechno, co by nás mohlo rozptylovat, a vytrvale běžme o závod, který je nám určen. Mějme oči upřeny na Ježíše: od něho naše víra pochází a on ji vede k dokonalosti. Místo radosti, která se mu nabízela, vzal na sebe kříž a nic nedbal na urážky; nyní sedí po pravé straně Božího trůnu. Myslete na toho, který snesl, když mu hříšní lidé prudce odporovali, abyste neumdlévali a vniřně neochabovali. Vždyť jste v boji proti hříchu ještě nekladli odpor až do krve.

EVANGELIUM - Lk 12, 49-53

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježiš řekl svým učedníkům: „Oheň jsem přišel vrhnout na zem, a jak si přeji, aby už vzplanul! V křest mám být ponořen, a jak je mi úzko, než bude vykonán! Myslíte, že jsem přišel dát mír na zemi? Ne, říkám vám, ale rozdělení. Od nynějška totiž bude rozděleno pět lidí v jednom domě: tři proti dvěma a dva proti třem. Budou rozdělení otec proti synovi a syn proti otci, matka proti dceři a dcera proti matce, tchyně proti snaze a snacha proti tchyni.“

21.neděle v mezidobí - 24.srpna 2025

1.ČTENÍ - Iz 66, 18-21

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Toto praví Hospodin: „Znám jejich skutky a jejich myšlenky. Přijdu, abych shromáždil všechny národy a jazyky. Přijdou a uží mou slávu. Udělám na nich znamení a pošlu některé z těch, kdo se zachrání, k národům Taršíše, Putu, Ludu, Mešechu, Rosu, Tubalu, Javanu, k dalším ostrovům, které o mně neslyšely mluvit a neviděly mou slávu. Budou hlásat národům mou slávu. Přivedou všechny

vaše bratry ze všech národů jako dar Hospodinu na koních, na vozech, na nosítkách, na mezcích a na velbloudech na mou svatou horu do Jeruzaléma - praví Hospodin - jako když synové Izraele přinášejí v čistých nádobách dary do Hospodinova domu. A také z nich si vezmu kněze a levity“ - praví Hospodin.

2.ČTENÍ - Žid 12, 5-7. 11-13

Čtení z listu Židům.

Bratři! Pustili jste z hlavy, že Bůh vás povzbuzuje jako své syny: „Když tě Pán vychovává, můj synu, neber to na lehkou váhu, ani neklesej na mysl, když tě kára. Pán totiž trestá toho, koho má rád, a šlehá každého, koho uznává za svého syna.“ V té kázni vytrvejte! Bůh s vámi jedná jako se svými dětmi. Vždyť kterého syna otec nekárá? Pokud ovšem taková přísná výchova trvá, nezdá se radostná, nýbrž bolestná, ale potom to nese těm, kdo tou školou prošli, ovoce míru, totiž spravedlnost. Posilněte proto ochablé ruce a klesající kolena. Připravte pro své kroky přímé stezky, aby se chromý úd nevymkl, ale spíš uzdravil.

EVANGELIUM - Lk 13, 22-30

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš se ubíral od města k městu, od vesnice k vesnici, učil a pokračoval v cestě do Jeruzaléma. Někdo se ho zeptal: „Pane, je málo těch, kdo budou spaseni?“ Řekl jim na to: „Usilujte o to, abyste vešli těsnými dveřmi! Říkám vám: Mnoho se jich bude snažit vejít, ale nebudou moci. Jakmile se pán domu zvedne a zavře dveře, a vy zůstanete venku a začnete tlouci na dveře a volat: 'Pane, otevři nám!', odpoví vám: 'Neznám vás, odkud jste.' Tu začnete říkat: 'Vždyť jsme s tebou jedli a pili a učil jsi u nás na ulicích!' Ale on vám odpoví: 'Nevím, odkud jste. Pryč ode mě, všichni jste páchali nepravostí!' Tam bude pláč a skřípění zubů, až uvidíte, jak Abrahám, Izák, Jakub a všichni proroci jsou v Božím království, ale vy budete vyhnáni ven. A přijdou od východu a od západu, od severu a od jihu a zaujmou místo u stolu v Božím království. Ano, jsou poslední, kteří budou prvními, a jsou první, kteří budou posledními.“

22.neděle v mezidobí - 31.srpna 2025

1.ČTENÍ - Sir 3, 19-21. 30-31

Čtení z knihy Sirachovcovy.

Synu, dělej své práce v skromnosti, a budeš milován bohumilými lidmi. Čím jsi větší, tím víc se pokořuj, a před Pánem nalezeš milost. Neboť veliká je moc Pána, je slaven pokornými lidmi. Pro ránu domýšlivce není uzdravení, neboť se v něm uchytilo ošklivé bytí. Rozumné srdce chápe poučné výroky, moudrý člověk touží po pozor-
ných posluchačích.

2.ČTENÍ - Žid 12, 18-19. 22-24a

Čtení z listu Židům.

Bratři! Nepřistoupili jste k hmotné hoře, z které šlehal oheň a která byla zahalena mračnou temnotou a bouří a při tom za zvuku trouby byly prohlášeny předpisy. Když to všechno Izraelité slyšeli, zdráhali se poslouchat a prosili, aby Bůh už k nim nemluvil. Vy však jste přistoupili k hoře Siónu a k městu živého Boha, k nebeskému Jeruzalému: ke vznešenému shromáždění obrovského množství andělů a k obci prvorozenců, kteří jsou zapsáni v nebi; přistoupili jste k soudci, Bohu všech, k duším spravedlivých, kteří už dosáhli cíle, a k Ježíši, prostředníku nové smlouvy.

EVANGELIUM - Lk 14, 1. 7-14

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Když Ježíš přišel v sobotu do domu jednoho z předních farizeů, aby tam poje-
dl, dávali si na něj pozor. On si všiml, jak si hosté vybí-

rají přední místa. Řekl jim tedy toto poučení: „Až budeš od někoho pozván na svatební hostinu, nesedej si na přední místo. Mohl by být od něho pozván někdo vzácnější než ty, a ten, kdo pozval tebe i jeho, by přišel a řekl ti: 'Uvolni mu místo!' Tu bys musel s hanbou zaujmout poslední místo. Ale když budeš pozván, jdi si sednout na poslední místo, takže až přijde ten, který tě pozval, řekne ti: 'Příteli, pojď si sednout dopředu!' To ti bude ke cti u všech, kteří budou s tebou u stolu. Neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen.“ Svému hostiteli pak řekl: „Když stojiš oběd nebo večeři, nezvi své přátele, ani bratry, ani příbuzné, ani bohaté sousedy, aby tě snad také nepozvali, a tak by se ti dostalo odměny. Ale když stojiš hostinu, pozvi žebráky a mrzáky, chromé a slepé. A budeš blahoslavený, protože oni ti to nemají čím odplatit. Dostaneš však odměnu při vzkříšení spravedlivých.“

23.neděle v mezidobí - 7.září 2025

1.ČTENÍ - Mdr 9, 13-18

Čtení z knihy Moudrosti.

Kdo z lidí může poznat Boží úmysly, kdo pochopí, co chce Pán? Myšlenky smrtelníků jsou totiž nejisté a naše záměry vratké. Vždyť porušitelné tělo duši zatěžuje a pozemský příbytek utlačuje mysl plnou starostí. S námahou luštíme smysl pozemských věcí, nesnadno nalézáme to, co je nejvšednější. Kdo může vyzkoumat to, co je v nebi? Kdo poznal tvou vůli, když jsi mu nedal moudrost a z výšin neposlal svého svatého ducha? A tak se upravilo chování těch, kdo jsou na zemi, lidé se naučili, co je ti milé, a moudrostí se zachránili.

2.ČTENÍ - Flm 9b-10. 12-17

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filemonovi.

Mluví to Pavel, stařec, a nyní vězeň pro Krista Ježíše. Prosím tě za svého syna, kterému jsem dal život tady v žaláři, Onezima. Posílám ti ho nazpátek, přijmi ho, jako by to bylo moje vlastní srdce. Nejráději bych si ho nechal u sebe, aby mi sloužil místo tebe tady ve vězení, které snáším pro hlásání evangelia. Ale nechtěl jsem nic udělat bez tvého souhlasu, aby tvůj dobrý skutek nevypadal jako vynucený, nýbrž byl dobrovolný. Vždyť snad proto ti byl vzat na čas, abys ho dostal nazpátek navždycky, ne už jako otroka, ale jako něco více než otroka: jako drahého bratra. Když i mně je tolik milý, jak teprve tobě, jako člověk i jako křesťan. Jsi-li tedy přesvědčen, že já a ty patříme k sobě, přijmi ho, jako bych to byl já sám.

EVANGELIUM - Lk 14, 25-33

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíše cestou doprovázely velké zástupy. Obrátil se k nim a řekl: „Když někdo přichází ke mně a neklade svého otce, svou matku, ženu, děti, bratry a sestry - ano i sám sebe - až na druhé místo, nemůže být mým učedníkem. Kdo nenese svůj kříž a nejde za mnou, nemůže být mým učedníkem. Když někdo z vás chce stavět věž, nesedne si napřed a nespočítá náklady, jestli má dost na dokončení stavby? Kdyby totiž položil základy a nestačil ji dokončit, vysmáli by se mu všichni, kdo by to viděli, a říkali by: 'Tenhle člověk se pustil do stavby, ale nemohl ji dokončit.' Nebo když má některý král vytáhnout proti jinému králi, aby s ním vedl válku, nesedne si napřed a neuvažuje, jestli se může s deseti tisíci vojáků utkat s tím, kdo proti němu táhne s dvaceti tisíci? Jestliže na to nestačí, vyšle posly, dokud je ten druhý ještě daleko, a žádá o podmínky míru. Tak ani žádný z vás, kdo se nezřekne všeho, co má, nemůže být mým učedníkem.“

Čtvrt století Hlasů národa

Všechno má svůj čas ...

Dnes bych chtěl zmínit další dopisovatele Hlasů národa. V průběhu 25 let jich bylo velké množství a nejsme schopni uvést všechny, ale všem patří upřímné poděkování za jejich příspěvky pro náš časopis. Někteří z nich poslali třeba jen jeden článek, jiní několik, další celé seriály vyprávění.

Začneme těmi z Kanady. Zde jistě velikou osobností byl **Mons. Josef Šach** († 10. srpna 2012), dlouholetý český misionář v Burlingtonu. **Josef Svoboda** o něm napsal životopisnou knihu: „Jak Pán Bůh dá...“ Mons. Šacha zde označuje jako kanadského „Faráře arského“.

Horlivým dopisovatelem byl **Josef Janík**, který v osmi pokračováních popsal svůj životní příběh od konce války, kdy toužil stát se vojenským letcem přes útěk za hranice, pobyt v Rakousku až po cíl v Kanadě. Zde pracoval v lesích, žil na severu u Eskymáků, nakonec v Montrealu, kde pracoval v letecké továrně.

Řadu článků nám zaslal i **Jaromír Navrátil** z Britské Kolumbie. Byly to většinou dojmy z jeho cest do Bangkoku v Thajsku, či do Portugalska nebo po stopách Kryštofa Kolumba. Psal o zlatokopech v Barkerville v Kanadě či o mučednících v Midlandu. Krásná byla jeho vzpomínka na maminku Helenu, která se dožila požehnaných 105 let. Jeho syn Frank Navrátil v našem časopise prezentoval knihu „Jen pro vaše oči“ o irisdiagnostice, tedy vědě, která určuje nemoci lidí z jejich oční duhovky.

Jan Novotný z Nanaima BC, rodák z Křepic na Moravě rád vzpomínal na svůj domov, rodinu a přátele a zaslal nám několik článků o P. prof. Josefu Konšelovi, knězi a významné postavě českého lesnictví a potom o jeho pokračovateli lesníkovi, malíři a básníkovi Ing. Bohumilu Lošťákovi.

Známostí byl **Milan Havlín** († 12. května 2007), vynikající zahradní architekt v Quebecu. Napsal dvě knihy o svém životě a útěku za svobodou „Cesty do exilu“ a „Vlečen pod šibenici.“ Z dalších jeho příspěvků uvedme alepoň články

o obnově českého tábora Hostýn u Montrealu.

Václav Vostřez z Hamiltonu, ONT († 8. srpna 2022) předseda Agrární strany v exilu, Rytíř Kolumbův, aktivista mnoha katolických sdružení. Zasilal pravidelně své dopisy, poslední ještě krátce před smrtí ve věku skoro 100 let. Řadu jeho výzev i témat Hlasů národa otiskovaly.

František Klaban z Toronta nám zaslal mnoho náboženských článků k hlubšímu zamyšlení – Obrazy, Pána Ježíše a P. Marie roní krev; Z myšlenek Otce Kiliána z kongregace Pasionistů; Světlo Pána - co prožil patápeč ožahaný medúzami v době klinické smrti.

Karel Dalík z Toronta zaslal řadu básní, které jsme v redakci Hlasů národa vydali jako dvě samostatné sbírky o rozsahu 40 a 80 stran „Hlasy exilu“ a „Plameny zítřka.“

Řadu dopisovatelů z České republiky začnu svými rodáky. **Vladimír Sádlik** z Kuřimi poslal seriál vyprávění o jeho cestování po Španělsku a jeho pěší pouti do Compostely ke hrobu sv. apoštola Jakuba. Další zajímavý článek byl o jeho cestě za „adoptivní“ dcerou do Ugandy z programu podpory dětí ve světě – adopce na dálku.

Moje sestřenice **Ing. Soňa Hanáková** z Kuřimi nám poslala cestopis „Na střechu Afriky“, kde v několika pokračováních vyprávěla, jak se svou kamarádkou vystoupily na nejvyšší horu Afriky Kilimanjaro.

Manželé **Ing. Karel a MUDr. Maruška Dvořákové** z Moravských Knínic u Brna nám dovolili otisknout v roce 2012 na pokračování celou jejich knihu „Sto dětí mi říká brácho“ o jejich ročním dobrovolném působení v salesiánském středisku se školou a internátem v Deodurze v Indii.

Jan Kratochvíl z Brna, ředitel Muzea českého, slovenského a rusínského exilu 20. století nám dlouhá léta posílá pozvánky a informace o výstavách „Rytíři nebes“ o letech RAF za druhé světové války a o jejich osudech a osudech jejich rodin po komunistickém puči. Též zaslal poučný článek o svém dědečkovi PhDr. Josefu Kratochvílovi, katolickém novotomistic-

kém filosofovi, pedagogovi, spisovateli a publicistovi, docentu Teologické fakulty UK v Praze.

Josef Dolejší z Písku († 3. září 2005), přítel našeho Krále Šumavy Josefa Hasila, politický vězeň odsouzený na 15 roků zaslal na pokračování vzpomínky na vězení v koncentračním táboře Mariánská, v Leopoldově, na Mírově a ve Valdicích. Napsal nám i krásné vyprávění „Rodným krajem Českomoravské vysočiny“ a úvahu „Čeho jsme se dočkali a jak žijeme v České republice.“

PhDr. Karel Kavička z Prostějova, historik, kancléř abeciskupství olomouckého, dlouholetý předseda Společnosti pro obnovu Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí v Praze. Napsal pro náš časopis povídky o řadě moravských kostelů např. sv. Jana Nepomuckého a sv. Cyrila a Metoděje v Prostějově, sv. Mořice v Kroměříži, sv. Michaela v Olomouci, P. Marie v Dubu a mnoha dalších. Především ale psal historické články i aktuální informace o Sloupu P. Marie v Praze i o tom jak postupuje jeho obnova. Střídala se povolení a zamítnutí od pražského zastupitelstva, pokračovaly práce na jednotlivých částech sloupu, byla zhotovena socha P. Marie a nakonec i sochy andělů a pak přišel „Den, který učinil Pán“, z něhož se máme radovat – nový sloup se sochou Panny Marie byl 15. srpna 2020 požehnan a následně instalován i další sochy andělů. K tématu nám poslal i zajímavý článek akademický sochař **Jan Bradna** o kostele P. Marie Královny Míru na Lhotce v Praze, kde byla uložena originální hlava původní sochy a chrám byl postaven jako svatyně smíru za urážku Matky Boží. Podobně další článek nám zaslal **Jan Royt**, historik umění o obrazu Panny Marie Rynecké – Madoně v sanktuáriu sloupu na Staroměstském náměstí.

Z Prostějova nám psal další dopisovatel **Jan Janků** články s tematikou Moravy – Proč se hlásím k moravské národnosti, Dr. Jan Čemý – první moravský zemský prezident a Národním stromem Moravy je „Jadernička moravská“ – starobylá odrůda

jabloně.

Jaroslav Ohec z Jáchymova, nám v průběhu posledních více než 15 let zaslal řadu historických článků dotýkajících se většinou témat z jeho regionu. Například o tom, že „Dříve než vznikl dolar byl tolar“ ražený jako stříbrná mince v Jáchymově, dále o sošce Panny Marie z Mariánské u Jáchymova, o tom, že První matrika v Českém království je z roku 1531 z Jáchymova, zavzpomínal na jejich slavného rodáka Otce Clemensa Hammera, který požehnaně působil v Cincinnati v Ohio, kde vybudoval krásný kostel Panny Marie. Další článek byl o Slovanské lípě a památných stromech nebo „Šlikův palec“ o léčebných metodách v 16. století a řada dalších.

Libor Slovák ze Znojma, další milovník historie, nám zaslal několik článků týkajících se znojemská. O Páteru Prokopu Divišovi, českém vynálezci bleskosvodu, O putování na Kauketaj, místo kde v mládí poustevničil sv. Klement Maria Hofbauer – Dvořák, rodák z blízkých Tasovic, dále článek „Dějiny nedopsané“ o tajemném nápisu v kryptě kláštera v Louce u Znojma, podnětná byla úvaha k 30. výročí svatořečení Anežky České a vynikající byla vzpomínka na moravského básníka a spisovatele Jana Zahradníčka nazvaná „O slunci, sv. Václavu a městě snů“, při příležitosti odhalení pamětní desky na zdi věznice ve Znojmě, kde byl Zahradníček v letech 1951 - 52 vězněn.

Z oblasti kultury a umění jmenujme **Miloše Bařínku** a **Irenu Vořtovou** z Atelieru IM v Luhačovicích, kteří představili řadu uměleckých publikací a přinesli vzpomínky na Milana Havlína, architekta Karla Zedníčka, tvůrce mozaik v národní kapli baziliky P. Marie ve Washingtonu D.C., na P. Josefa Čupra a Mons. Bedřicha Provazníka, na P. Františka Maňáka faráře ve Slavičíně, na akademického malíře a grafika Františka Peňáze, na Let kolem světa a přistání v Chicagu z knížky o Janu Bařovi a další.

Jitka Měřinská z Brna připomněla život a dílo malíře a ilustrátora Jana Zrzavého. **Ivo Cencinger** napsal o Františkovi Pavlicovi z Hroznové Lhoty na Hodonínsku, který po 100 letech oživil barevnou litografií věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje. **Václav Štaud** připomněl 50 let Divadla jednoho herce Miroslava Gabriela Částka, který se svými duchovními hrami mno-

hokrát vystupoval i v Chicagu. **Karol Frydrych** přinesl rozhovor s hudebním skladatelem Zdeňkem Pololáníkem a František Šmíd článek k jeho 75. Narozenninám. **Rodina Linkova a Pololáníková** zase vzpomínala na 25. výročí smrti Arne Linky, vynikajícího klavírního improvizátora. **Anna Jagošová**, cimbalistka, napsala o Hornácké cimbálové muzice Marka Potěšila v Chicagu na plesu UMS a v České misii. **Štěpánka Tůmová** poslala příspěvek „Čeští loutkáři přijeli za krajany“ o cestě Romana a Libuše Bauerových z Jaroměře, kteří se s loutkovým divadlem vydali už poněkolikáté do Ameriky.

Ing. Václav Hlaváč, lesník a malíř († 9. listopadu 2022), nám zaslal články: „Vesničko má pod Šumavou,“ o obci Nehodiv a jejích rodácích, „Páter František Sušil známý i neznámý,“ o vynikajícím překladateli a vykladateli Nového zákona a několik článků o sv. Hubertovi, patronu myslivců. Také jsme mohli v časopisu na jeho obrazech obdivovat krásy přírody a různých zvířat i scénérie ze všech možných koutů světa.

Ing. Bohumil Lošťák, další věhlasný lesník, fotograf a básník († 5. května 2017) nám přinesl „Verše lesů, vod a strání“ a povídání o znovuoobnovení Lednicko – Valtického areálu, kde vysázel alej kaštanovníku jedlého.

Ing. Jiří Cenek z Prahy († 4. října 2021), do Hlasů národa v průběhu mnoha let přispěl řadou krásných básní: Noc-tumo víry, Mariánský sloup, Zapomenutý kříž, Čas adventu, Blahoslavení chudí..., Velkopáteční, Mým andělům, Vděčnost lidu, k P. Marii Hostýnské, Navrácená, k počtě bl. Sestry Marie Restituty Kafkové a mnohé další.

Podobně **PhDr. Tamara Kopřivová** z Plzně nám zaslala básně ze sbírky „Doteky slov“ – Zima, Hvězdy, Střední věk, Popelka, Maškarní.

V průběhu let jsme postupně publikovali v člancích o jednotlivých poutních místech také hluboce meditativní básně **P. Libora Kovala** († 28. prosince 2003), českého teologa, filosofa a básníka, dlouhá léta žijícího v exilu, ze sbírky Moravské Madony – Madona ve Sloupu, Madona Tuřanská, Madona Rajhradská, Madona Hostýnská, Madona Frýdecká, Madona ve Křtinách, Madona z Veverí, Madona Žarošická, Madona Vranovská.

Ing. Petr Chaloupský z Prahy, varhaník u sv. Jiljí, věnoval památce prarodičů své manželky Marii Kovalové a jejímu manželovi Josefovi, politickým vězňům 50. let, rozsáhlou vzpomínku: „Kdo nás odloučí od lásky Kristovy.“

P. Marin Lanži, děkan v Broumově, nám představil skupinu barokních kostelů z okolí Broumova ve východních Čechách a přijel se svými kolegy s putovní výstavou Tempus fugit v roce 2016 a za 6 roků s jejím pokračováním. Benediktinský klášter v Broumově věnoval České misii v Chicagu vzácnou relikvii sv. Prokopa.

Prof. PhDr. Dušan Lužný z Palackého Univerzity v Olomouci, který několikrát navštívil Chicago při výzkumech života krajnů nám zaslal články: Náboženská situace současné české společnosti; Babičky v šátcích, o tradicích a náboženství na Slovácku a tři články „Češi v Chicagu“ o českých tradicích Sokola, o škole T. G. Masaryka, o Českém národním hřbitově, o soše Blanického rytíře od Poláška, o soše Karla Havlíčka Borovského a dalších. Jeho kolega **doc. PhDr. Daniel Topinka** poslal články „Proč lidé neztrácejí svou víru?“ o živém náboženství lidí na Hlučínsku a „Češi v Cedar Rapids v Iowě,“ kde je velké České a Slovenské muzeum.

Miloslav Staněk z Rosic u Brna zase poslal článek o Paní Nekudové, jedné věřící ženě z doby totality, která vždy poklekala a modlila se u kříže na náměstí v Rosicích.

Čeští kněží poslali články – **P. Jozef Gumenický**: „Neobyčejný život skromného biskupa,“ k výročí 100 let od narození českobudějovického biskupa Mons. ThDr. Antonína Lišky. **ThLic. Marek Hlávka**: „Kaple Matky Boží u hradu Veverí.“ **P. Pavel Liška**: „Svatý Jan Nepomuk Neumann“ – v Čechách se slavilo 200 let od jeho narození.

MUDr. Ludmila Lázníčková z Centra naděje a pomoci v Brně připravila pro zájemce z naší misie přednášky týkající se sexuality a přirozeného plánování rodičovství. Pět zúčastněných lektorů z České republiky potom do Hlasů národa napsalo své vzpomínky a dojmy v článku „Úspěšná mise Centra naděje a pomoci v České misii v Chicagu 28. února – 8. března 2020.

Pokračování příště
Mons. Dušan Hladík

ZPRÁVY Z VLASTI

Zprávy od 1. do 31. července 2025

Politické události

Senátem schválená novela zprísni migraci v Česku

Azylová a migrační pravidla pravděpodobně čeká zpřísnění. Senát ve středu 23. července schválil novelu, jejímž cílem je podle předkladatelů z řad koaličních poslanců zlepšení přehledu o pohybu a pobytu žadatelů o azyl a migrantů. Změny mají také zrychlit řízení týkající se mezinárodní ochrany a omezit jeho zneužívání. Předlohu, jež vychází z migračního paktu Evropské unie, teď dostane k podpisu prezident.

Úřady budou podle novely moci využít vůči cizincům tvrdší postup v případě opakovaných závažných přestupků. Změní se také zákon reagující na příliv ukrajinských uprchlíků po ruské vojenské invazi. Stát bude moci nadále odmítat žádosti o dočasnou ochranu těch běženců z Ukrajiny, kteří ji už mají nebo měli v jiné zemi EU.

Řešení nelegální migrace zůstává podle ministra vnitra Víta Rakušana (STAN) pro Česko i celou EU prioritou. „Řada evropských zemí se zabývá přijímáním účinnějších opatření proti nelegální migraci,“ řekl před senátory. Česko podle ministra nemůže zůstat v takové situaci pozadu. Senátorka ANO Jana Mračková Vildumetzová ale vinila ministra z toho, že zákon předkládá jen proto, že předloni za Česko schválil migrační pakt s povinnou solidaritou členských zemí ohledně migrantů. „Zákonem hasíte požár, který jste způsobil,“ řekla.

Předloha předpokládá například to, že pokud bude cizinec vyhoštěn, nebude už moci žádat o azyl, čímž by se mělo zamezit podávání účelových žádostí o mezinárodní ochranu. V případě, že o vyhoštění rozhodne jiný členský stát, v Česku se znovu rozhodovat nebude. Do jednoho se spojí řízení o neudělení mezinárodní ochrany a o rozhodnutí o návratu cizince do země původu. Soudy budou muset zvážit, zda v případě, kdy bude cizinec odsouzen za trestnou činnost, je namístě uložit také trest vyhoštění.

Migranti by měli procházet i novým epidemiologickým vyšetřením. Policie a úřady budou moci u migrantů použít informace z jejich mobilních telefonů k jejich identifikaci. Žadatelům o azyl budou moci úřady podle ministerstva vnitra také určit místo pobytu nebo nařídít povinnost pobývat v azylových zařízeních. Úřady budou moci omezit sociální standardy žadatelů o azyl na ubytování a stravu i omezit jejich přístup na pracovní trh. Ministerský odbor azylové a migrační politiky má rozhodovat v kratších lhůtách. Rychleji budou muset postupovat v případě odvolání soudy. Rozšíří se povinnosti žadatele o azyl vůči ministerstvu vnitra a policii, zejména v předkládání potřebných dokumentů. Úřady budou moci zrušit nebo neprodloužit pobyt cizinci, který se třikrát za jeden rok dopustí přestupků zaznamenaných v evidenci. Jde zejména o přestupky proti veřejnému pořádku, občanské-

mu soužití a proti majetku, jako jsou opakované krádeže v obchodech, ublížení na zdraví, hrubé násilí či použití pyrotechniky na sportovních utkáních.

Změna zákona zvaného lex Ukrajina reaguje na verdikt Nejvyššího správního soudu, podle kterého Česko nemůže paušálně odmítat žádosti Ukrajinců kvůli tomu, že už mají nebo měli dočasnou ochranu v jiném unijním státu. V zákoně proto přibude další důvod pro nepřijatelnost žádosti o dočasnou ochranu, který se vztahuje právě na tyto cizince. Stát jej bude moci využít potom, co ministerstvo vnitra oznámí Evropské komisi, že existuje riziko vyčerpání kapacit pro zvládání následků hromadného přílivu uprchlíků.

Na další schůzi se senátoři sejdou ve středu 27. srpna. Na programu schůze už nemá být žádný návrh zákona. Členové horní komory se budou zabývat zejména některými výročními zprávami a peticí za zajištění rovné dostupnosti léků ve všech lékárnách.

Bezpečnostní debata před volbami

S blížícími se parlamentními volbami (říjen 2025) se v Česku otevírá hluboká diskuse o budoucí obraně, výdajích na NATO a pomoci Ukrajině. Prezident Pavel přijímá hlavní roli ve formulaci strategických priorit bezpečnosti, zatímco opozice vedená Andrejem Babišem kritizuje plány navyšovat výdaje na obranu na 5 % HDP a slibuje upřednostnit sociální programy před vojenskými výdaji.

Babišův euroskeptický postoj

Vedoucí ANO a favorit voleb Andrej Babiš v červenci explicitně odmítl plány na zvýšení výdajů na obranu

a slibuje ukončit českou vojenskou pomoc Ukrajině, označující ruské ohrožení za přehnané.

Mezinárodní diplomatická návštěva

Prezident Pavel navštívil Japonsko, kde byl dne 25. července přijat císařem Naruhitem. Setkání v Tokiu posílilo význam česko-japonských politických a ekonomických vazeb.

Ekonomika

Spotřebitelská nálada na 4letém maximu

Český statistický úřad hlásí významné zvýšení důvěry spotřebitelů na úroveň 104,1 bodu – nejvyšší od září 2021. Domácnosti čím dál optimističtější pohlížejí na svou finanční budoucnost, rostou očekávání zlepšení, klesá obava z ekonomického zhoršení.

Firmy jsou opatrné, poptávka slabá

Firmy jsou méně důvěřivé – podnikatelské sentimenty klesly na 98,8 bodu, přičemž největší slabosti pociťuje průmysl a služby kvůli nedostatečné poptávce.

Potravinny podražily

Sedm z třinácti sledovaných potravin zdražilo: nejvíce jablka (+11,4 %), dále jogurty, cukr či mléko. Naopak brambory zlevnily o více než 31 %. Zemědělství, průmysl, stavebnictví. Z trojice sektorů, kde sledují statistici vývoj cen, dopadlo v lednu zdaleka nejhůř zemědělství. Meziroční růst zrychlilo na 9,1 procenta. Průmysl zpomalil na 0,5 procenta a stavebnictví rostlo o 2,4 procenta. Mezi analytiky už se začíná mluvit o tom, že se velký nárůst opět přenesl do cen potravin a tedy nejspíš i

na české zákazníky. Potravinářská komora, která zastupuje hlavní výrobce, připouští možné zdražení potravin, neprojeví se to však všude stejně. Co může zdražit? „Konečné ceny potravin pro spotřebitele určují supermarkety,“ uvedl mluvčí Potravinářské komory ČR Marek Zemánek a podotkl, že pro zásadní zlevnění není prostor kvůli rostoucím tlakům na výrobu, poplatkům za obaly a odpady nebo mzdám. Ke zdražení podle něj může dojít u třech hlavních kategorií: u mléčných výrobků, pekařských výrobků, vajec a zeleniny. U vajec komora uvádí dobře známé důvody, které stojí za aktuálním nedostatkem vajec na evropském trhu – stále probíhající ptačí chřipku, kvůli níž se vybíjejí komerční chovy i v Polsku coby silné exportní zemi. A také mluví o nákladech na přepravu klecových chovů na halové. Česko si zákaz schválilo od roku 2027, v EU to přitom povinné není. Nedávno to kritizoval také ministr zemědělství Marek Výborný. Důvodem možného navyšování cen zeleniny jsou tenčíci se zásoby. Potravinářská komora odhaduje, že to potrvá až do konce dubna, kdy začne nová sklizeň.

Ministerstvo obrany objednává zbraně

Česká zbrojovka uzavřela s ministerstvem obrany rámcovou smlouvu za 4,26 miliardy Kč na výzbroj do roku 2031. Pořídí pušky CZ BREN 2, podvěsné granátomety i pistole, a to včetně příslušenství. Ministerstvo to oznámilo na webu. Se zakázkou vyslovilo souhlas kolegium ministryně obrany Jany Černochové (ODS), informaci nyní dostane vláda. Zakázka bude zadána formou rámcové do-

hody, zbraně tak budou pořízovány podle skutečné potřeby a finančních možností resortu. Dohodu obrana s českým výrobcem uzavře na roky 2025 až 2031, podpis smlouvy je v plánu v létě.

Kurzovní listek 28. 7. 2025 (střed)

EUR, 1	24.605
Kanada, 1	15.383
USA, 1	21.107

Kultura

Karlovy Vary International Film Festival (4.–12. července)

59. ročník otevřel film „We’ve Got to Frame It!“ a hostil novinky jako světovou premiéru „Kingdom Come: Deliverance II Cinematic Cut“. Na festivalu se promítalo 175 filmů.

V závěru 59. ročníku festivalu byl Křišťálový glóbus udělen česko-slovenskému dokumentu Raději zešilet v divočině, novému dílu uznávaného slovenského dokumentaristy Mira Rema (Láska pod kapotou), které mapuje osudy dvou postarších excentrických bratrů žijících v šumavských lesích. Mladá začínající herečka Kateřina Falbrová získala Zvláštní uznání poroty za hlavní roli ve filmu Sbormistr režiséra Ondřeje Provoznicka, který se rovněž ucházel o Křišťálový glóbus. Sbormistr navíc obdržely nestatutární cenu Europa Cinemas Label určenou k upozornění na kvalitní evropské filmy, které si zaslouží širší uvedení do kinodistribuce. A konečně Cenu diváků deníku Právo získal zahajovací film letošního KVIFF: dokumentární film Musíme to zarámovat! (režie Milan Kuchynka a Jakub

Jurásek), v němž se nad svým životem a kariérou zamýšlí nedávno zesnulý prezident festivalu Jiří Bartoška.

Letní filmová škola v Uherském Hradišti

Letní filmová škola byla zahájena 25. července, v Uherském Hradišti. Přilákala významné osobnosti české kultury – například Janu Kronerovou a Jana Suchého. Program zahájila projekce nového snímku Karavan.

Výstavy a umění v Praze a v Brně

Ve dnech 17.–24. července byly otevřeny dvě výstavy umění. V Praze to byl výstavní projekt o osudech politických vězňů z Ruska a Běloruska na pražské Náplavce. V Brně začal na velodromu festival Pop Messe.

Archeologie a historie

Bronzová zbroj ze starší doby bronzové byla objevena nedaleko Brna. Bronzová zbroj je stará asi 3 200 let. Jedná se o druhý takový nálezy v ČR. Artefakty byly patrně součástí rituálního uložení elity při jeho pohřbu. Připravuje se muzejní vystavení této unikátní zbroje.

Sport

Grand Prix „Velká cena“

úžasný závod motocyklů se opět vrátila do Brna

Po pěti letech se do Brna vrátila vzrušující trať Grand Prix. Francesco Bagnaia získal pole position (nejvýhodnější startovní pozici na začátku závodu) 19. července, ale kasovním vítězem sprintu se stal Marc Márquez – i přes komplikace s tlakem v pneumatikách. Centrální radnice ve spolupráci s organizátory sportovní akce od středy do neděle pořádala speciální mo-

tocyklové slavnosti. Zaplnila většinu hlavního brněnského náměstí Svobody, kde fandové našli přes 20 prodejních stánků s občerstvením. „Provozovali je restauratéři z podniků na náměstí Svobody. Pro akci připravili výstavu o historii Velké ceny ČR či limitovanou edici vratných kelímků s motivy MotoGP,“ uvedla místostarostka městské části Ludmila Oulehlová (ANO).

Tenisový turnaj Prague Open

Livesport Prague Open ve dvou dnech přinesl pozornost domácích i mezinárodních favoritů: česká Naděje Linda Nosková zvládla náročný souboj v prvním kole, Marie Bouzková a Američanka Alycia Parks rovněž vítězily.

Golfový Challenge Tour turnaj D+D Real

V Berounu se konal turnaj Challenge Tour. Šampionem se stal David Law s výsledkem –22 (výsledné skóre hráče v porovnání s normou hřiště, tzv. par). Turnaj tradičně patří mezi významné sportovní akce v Česku v letním období.

Zajímavosti

Rok 2025 (MMXXV) gregoriánského kalendáře začal ve středu 1. ledna a skončí ve středu 31. prosince. V České republice má 251 pracovních dnů a 13 státních a ostatních svátků, z toho 10 jich připadá na mimovikendové dny. Pro srovnání našeho kalendáře s jinými – dle židovského kalendáře nastane letos přelom roků 5785 a 5786, dle islámského kalendáře přelom roků 1446 a 1447.

Podle: irozhlas.cz a ct24.ceskatelevize.cz
připravila Dominika Brabcová

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

**Na Velehradě si připomněli konec války
a velehradské události roku 1985**

Letos si připomínáme čtyřicet let od mimořádné pouti na Velehradě, která se vedle připomínky 1100. výročí úmrtí sv. Metoděje stala také hlasitým protestem proti totalitní moci.

Komunistický režim se pouti obával a snažil se ji různými prostředky omezit – od rušení zájezdů a zesílených policejních kontrol až po snahu využít událost k vlastní propagandě. Přesto se na Velehrad sjelo v neděli 7. července 1985 přes sto tisíc lidí, mnozí z nich navzdory šikaně, zastrašování i omezením dopravy.

Papež Jan Pavel II., kterému režim nepovolil návštěvu, poslal na pouť svého státního sekretáře kardinála Agostina Casaroliho. Ten na Velehrad dovezl papežské vyznamenání, Zlatou růží, a tlumočil přání Svatého otce, „aby tyto výroční slavnosti trvale se projevovaly uchováváním a růstem pravé víry, utvrzováním a šířením křesťanské naděje a zápalu a šířením účinné křesťanské lásky.“

Pouť se postupně proměnila v tichý vzdor, když se dav hlasitě postavil proti projevům státních představitelů, kteří se snažili zneužít památku sv. Cyrila a Metoděje k propagaci režimních myšlenek. Skandování slova „svatý!“ při zmínce o soluňských věrozvěstech nebo výzvy k náboženské svobodě jasně ukázaly, že církevní představitelé nejsou „generály bez vojska“, jak tvrdili komunisté, ale stojí v čele živého, početného a neohroženého společenství ve víře.

Ačkoliv po skončení následovaly represe a zatýkání, pouť zanechala nejen v účastnících hlubokou stopu a pro mnohé byla znamením, že obnova církve je možná – a že se možná začínají drolit i základy totalitního režimu.

Připomínce této události byla věnována letošní Národní cyrilometodějská pouť a Dny lidí dobré vůle na Velehradě. Dozvědět se více lze také z dvanáctého dílu dokumentárního seriálu „Zakázaný Bůh“ o dějinách katolické církve v letech 1945–1989, který před několika lety připravila Česká televize.

Program Dnů lidí dobré vůle na Velehradě zprostředkoval už o den dříve bohatou nabídku pro všechny generace: program Mladí fandí Velehradu, kde nechyběla hudební vystoupení či kreativní stánky. Součástí oslav bylo i Mezinárodní setkání vozičkářů, dětský program Velehrad dětem, ruční přepisování Bible a mnoho výstav.

V podvečer se v bazilice uskutečnila Modlitba za vlast, pořádaná ve spolupráci s Armádou ČR, dobrovolnými hasiči, Orlem, skauty a dalšími. Během slavnostního aktu v bazilice přinesli pekaři Chléb republiky. Ten vznikl u příležitosti 80. výročí osvobození a pro Dny lidí dobré vůle ho upekli Cech pekařů a cukrářů. Kupečení byla použita voda z řek Vltavy, Moravy a Odry. Mouku darovali pekaři ze všech 14 krajů naší vlasti.

Vrcholem prvního dne byl pak na pódiu před bazilikou benefiční koncert Večer lidí dobré vůle, který přilákal na 20 tisíc návštěvníků a odstartoval velehradskou sbírku na podporu Salesiánského střediska České Budějovice a Nadačního fondu ADIUVARE. Na pódiu se vystřídaly hudební hvězdy jako Jiří Pavlica s Hradišťanem, Ondřej Ruml nebo Rudy Linka. Nečekaným překvapením pak byl příchod Jiřího Suchého. Během koncertu se Konto lidí dobré vůle navýšilo na částku téměř 628 tisíc Kč.

Cyrlometodějské slavnosti 2025 vyvrcholily v sobotu 5. července v 10:30 na nádvoří před bazilikou Slavnostní mší svatou. Zúčastnilo se jí třicet tisíc poutníků a bohoslužbu v přímém přenosu přenášela Česká televize. Všechny pozdravil v úvodu hostitel, olomoucký arcibiskup Josef Nuzík. Hlavní celebrant mše svaté, ostravsko-

opavský biskup Martin David, na začátku připomněl dvě události, jejichž výročí stojí v centru pozornosti letošních velehradských oslav: konec války před 80 lety a cyrilometodějskou pouť před 40 lety, která se stala hlasitým protestem věřících proti totalitní moci. „Konec války dal lidem naději, že žádná válka snad už nebude, a pouť v roce 1985 poskytla naději věřícím utiskovaným za komunistického režimu,“ zmínil s odkazem na skutečnost, že letošní Svatý rok je rokem naděje pro naši dobu.

Vzpomínkou na pouť roku 1985 zahájil svou promluvu i plzeňský biskup Tomáš Holub, kazatel dnešní slavnosti. „Byl jsem tehdy na Velehradě vůbec poprvé, a protože mi jen krátce předtím přišel dopis ze zprávou, že jsem byl přijat do kněžského semináře, tajně jsem tady okukoval své budoucí kolegy. Úžasná atmosféra velehradské pouti pro mě znamenala potvrzení mého odhodlání jít proti proudu a stát na straně dobra, i když to může přinést obtíže. Až později jsem pak pochopil, že odolnost vůči zlu nemůže stát jen na davovém zážitku,“ zmínil a zdůraznil, že schopnost usilovat o dobro a nasadit se pro druhé musí především pramenit ze srdce, které je schopné milovat.

Osmdesáté výročí konce války podle něj v současné době víc než kdy jindy prožíváme s vědomím, že žít v míru vůbec není samozřejmé. „Minulost nás dovedla k velkému ekonomickému bohatství, což dobře vidíme i tady na Velehradě, který v roce 1985 vypadal mnohem zpustleji. Potřebujeme si ale stále uvědomovat, že nemůžeme být jen servisní společnost. Abychom byli lidmi schopnými bránit se zlu, potřebujeme mít srdce, které se umí nasadit pro druhé: vidět lidi na okraji, být připraveni k statečné obraně demokracie a svobody a všeho, co ohrožuje náš domov, být otevřený budoucím generacím a v jejich zájmu se také někdy umět zříct části svého blahobytu,“ upozornil a dodal: „Prosme jeden za druhého, abychom mohli ve svém okolí zvěstovat pokoj, který dává možnost odolávat zlu, vytrvat v dobrém a být pouťníky naděje.“

V závěru mše svaté předal předseda České biskupské konference arcibiskup Josef Nuzík ocenění ČBK několika významným osobnostem z různých oblastí veřejného života. Řád sv. Cyrila a Metoděje si převzal Jiří Suchý, významná postava české kultury, divadelník a spoluzakladatel divadla Semafor. Děkovné uznání ČBK získal malíř Jan Knap, jehož dílo propojuje současné umění s hlubokým duchovním obsahem, dále Cecilská hudební jednota z Ústí nad Orlicí, jeden z nejstarších spolků pěstujících chrámovou hudbu ve střední Evropě, a také herec a loutkář Vít Marčík. Pamětní medaili ČBK pak obdržela ředitelka Národního centra pro rodinu Marie Oujezdská za mimořádné zásluhy v oblasti prorodinné politiky, bývalá pracovnice recepce pražského arcibiskupství Marie Bláhová za celoživotní obětavou službu církvi a P. Bohuslav Švehla za dlouholetou obětavou pastorační službu českým krajanům v Německu.

S pozdravy všem zúčastněným vystoupil na konci mše svaté apoštolský nuncius Jude Thaddeus Okolo, který tlumočil pozdrav Svatého otce a jeho zvláštní požehnání „pro váš lid, který Svatý otec zná a miluje“. Zmínil také, že papeži při svém setkání s ním řekl o tom, že je v naší zemi očekáván na návštěvu, a poděkoval senátorům a poslancům za to, že svým hlasem podpořili ratifikaci smlouvy mezi ČR a Svatým stolicem.

Přes tisíc mladých Čechů vyrazí do Říma na Jubileum mládeže

Na Jubileum mládeže, které se uskuteční v Římě od 28. července do 3. srpna 2025, je z České republiky přihlášeno 1250 mladých poutníků. Na místo je dopraví deset autobusů, stovky poutníků se vydají

do Věčného města letecky. Očekává se, že se k oficiální delegaci na místě připojí i další mladí ze samostatných skupin. Jubileum mládeže není v první řadě setkáním, ale především poutí. Hlavním cílem jubilea je putování ke Svatým branám čtyř papežských bazilik (Lateránské bazilika, Bazilika Panny Marie Větší, Bazilika sv. Petra a Bazilika sv. Pavla za hradbami). Jubileum mladých vyvrcholí společnou vigilií na Tor Vergata a závěrečnou bohoslužbou se Svatým otcem.

Poutníky doprovodí sedm českých a moravských biskupů: olomoucký arcibiskup a předseda ČBK Josef Nuzík, českobudějovický pomocný biskup Pavel Posád, zodpovědný za mládež, litoměřický biskup Stanislav Příbyl, plzeňský biskup Tomáš Holub, ostravsko-opavský biskup Martin David, pražský pomocný biskup Zdeněk Wasserbauer a královéhradecký pomocný biskup Prokop Brož.

Pro české účastníky bude v Římě zřízeno České národní centrum. Po celý týden se zde budou konat bohoslužby, katecheze, adorace a další duchovní aktivity. Části programu bude živě přenášet i televize Noe.

21. ročník cyklopoutě vyvrcholí v Římě ve Svatém roce 2025

127 cyklopoutníků se vydává ve dnech 25. července - 5. srpna do Říma, kde projdou Svatými branami římských bazilik a setkají se s papežem. Po loňské etapě z České republiky do Aquileie letos poutníci navážou startem v Padově – městě sv. Antonína – a během devíti etap na kolech dorazí do Věčného města. Trasa, dlouhá přibližně 760 kilometrů, propojí významná italská poutní místa.

Letos poutníci navážou na loňskou trasu, symbolicky však začnou v Padově, kde je hrob sv. Antonína. V průběhu devíti etap projedou poutníci městy a místy s bohatou duchovní a kulturní tradicí, jako jsou Ravenna, Loreto, Assisi, Spoleto nebo Rieti. Trasa dlouhá přibližně 760 km nabídne nejen nádherná přímořská panoramata Jadranu, ale i náročnější horské etapy v oblasti Umbrie.

Cílem letošní cyklopouti je Řím, kde účastníky čeká nejen slavnostní průchod čtyřmi Svatými branami římských bazilik, ale i generální audience se Svatým otcem – papežem Lvem XIV., plánovaná na středu 6. srpna v 10 hodin na Svatopetrském náměstí.

Tato jedinečná cyklopout' opět propojí všechny generace – od nejmladšího účastníka Tomáše (11 let) až po nejstaršího cyklopoutníka z Uherského Brodu, ročník 1948. Peloton tvoří 85 mužů, 42 žen a 6 duchovních doprovodů – kněží. Nechybí ani celé rodiny, cyklisté na elektro-kolech a dokoce jeden na Favoritu z roku 1985.

Kromě hlavní skupiny, která vyjíždí 25. července večer z Uherského Brodu, se cyklopoutě účastní také čtveřice, která již dříve vyrazila z poutního místa Kocliřova a v Padově se připojí k hlavnímu pelotonu a bude s ním pokračovat do Říma. V Assisi se skupina 127 cyklopoutníků spojí s další skupinou 30 cyklistů putujících z Turína.

Každý účastník obdrží originální cyklopoutnický dres a knížku na sbírání razítek doporučené trasy. Cyklisté budou putovat ve skupinkách po čtyřech až osmi lidech. Po celou dobu je zajištěn servisní a zdravotní doprovod, převoz zavazadel autobusem a nocleh ve sportovních halách, tělocvičnách, farních sálech či klášterech.

Peruánský skladatel věnuje symfonii Lvu XIV., prvnímu augustiniánskému papeži

V peruánském Chiclayu zazní 22. listopadu premiéra Symfonie č. 3 s názvem „Augustiniánský triptych“, kterou její autor, dirigent a muzikolog José Quezada Macchiavello, věnoval papeži Lvu XIV. - prvnímu papeži z augustiniánského řádu v dějinách katolické církve. Dílo propojuje hudbu, teologii a osobní příběh a zve posluchače k hlubokému rozjímání.

Quezada ve svém nejnovějším orchestrálním díle zkoumá tři klíčové motivy augustiniánského myšlení: introspektivní hledání pravdy,

filozofické napětí mezi časností a věčností a zkušenost s Boží milostí. Podle autora je celá kompozice hluboce symbolická a má vést posluchače k meditativnímu setkání.

Podnět ke vzniku díla sahá až do Quezadových studentských let na Koleji sv. Augustina v Limě. Právě tam se pod vedením otce Vicenteho Paniaguy poprvé setkal s díly svatého Augustina, především s *Vyznáním* (*Confessiones*) a *O obci Boží* (*De civitate Dei*), která podle něj zásadně ovlivnila jeho pohled na svět.

Přestože se tehdy chystal napsat odbornou práci o estetice u sv. Augustina na Papežské a civilní teologické fakultě v Limě, projekt nikdy nedokončil. Místo toho se k Augustínovu odkazu vrátil po svém – skrze hudbu. „Když jsem nemohl napsat dizertaci o Augustinovi, rozhodl jsem se napsat o něm symfonii,“ vysvětlil.

Kompozice vznikala v letech 2021 až 2023 a původně měla zazníť při oslavách 120. výročí jeho bývalé školy. Ty však byly odloženy, a Quezada tak vyčkával – až se, podle jeho slov, „prozřetelnost postarala o to, že církev dostala augustiniánského papeže“. Zvolení papeže Lva XIV. v květnu 2025 se tak stalo nejen symbolickým ukotvením díla, ale i jeho teologickým završením.

Slavnostní premiéra proběhne v historickém divadle v Chiclayu, které bylo postaveno za episkopátu Roberta Prevosta – někdejšího biskupa tohoto města. Symfonii provede mládežnický orchestr složený z hudebníků z Peru a okolních zemí, kteří byli školení v Limě a pro tuto příležitost speciálně sestaveni.

Podnět věnovat symfonii papeži přišel od otce Pabla Rarrána, který skladatele vybídl, aby „hrál vyšší ligu“. Vatikán byl o věnování informován a papež Lev XIV. zůstává s děním v Peru v úzkém kontaktu.

Po premiéře v Chiclayu je plánováno i uvedení v Limě, aby i tamní publikum mohlo skrze hudbu uvažovat o odkazu svatého Augustina a významu papeže, který jeho učením žije.

„Hudbou nechci jen vzdát poctu papeži,“ říká Quezada. „Chci otevřít prostor k rozjímání, kde se setkávají filosofie, víra a umění.“

Vyšla aktualizovaná brožura Katolická církev v České republice

Brožura Katolická církev v ČR mapuje různé oblasti katolické církve a je rozdělena do kapitol **Katolická církev celosvětová** a **Katolická církev v ČR**. Kapitola o světové církvi shrnuje základní data celé církve. Najdete zde přehled úřadů Římské kurie a dle dat statistické církevní ročenky *Annuarium Statisticum Ecclesiae* a mimo jiné se dozvíte, kolik žije na světě katolíků, počet katolických kněží, biskupů či řeholnic a řeholníků. Zmíněny jsou zde také papežské cesty do ČSFR a ČR a informace o Apoštolské nunciatuře v ČR.

Kapitola **Katolická církev v ČR** představuje Českou biskupskou konferenci včetně Stále rady ČBK, komisí a rad ČBK. Nejrozsáhlejší kapitolu celé brožury je **Život církve**. Zabývá se různými oblastmi ze života katolické církve, mezi které patří: vzdělávání, pomoc potřebným, služba ve zdravotnictví, doprovázení, kultura, péče o rodinu a mládež, komunikace, hospodaření a další aktivity. Další kapitola **Diecéze v České republice** ukazuje, že Katolická církev v ČR se dělí na dvě církevní provincie: českou a moravskou. Celkem je zde osm diecézí, jejichž přehled najdete v této části brožury. Jsou zde rovněž počty věřících v jednotlivých diecézích, přehled duchovních úkonů. Nechybí ani informace o Apoštolském exarchátu v ČR. Kapitola **Církevní řády a hnutí** připomíná, že v ČR působí v současné době celkem desítky mužských a ženských církevních řádů a kongregací, jejichž přehled najdete v této kapitole. Dále jsou zde uvedena církevní hnutí a osobní prelatury. Brožura je doplněna fotografiemi, z nichž většinu pořídili fotografové spolku Člověk a Víra. V elektronické podobě si ji můžete stáhnout na internetu na stránce www.cirkev.cz v češtině nebo angličtině.

Podle: www.cirkev.cz

Ze života České misie v době prázdnin

Návštěva delegace senátorů z České republiky

V pátek 27.června v rámci pracovní návštěvy Chicaga navštívila delegace Výboru pro vzdělání, vědu, kulturu, lidská práva a petice Senátu České republiky vedená jeho předsedou Jiřím Růžičkou Českou Katolickou Misii sv. Cyrila a Metoděje v Brookfieldu. Senátní delegace se zúčastnila XXV. sletu Amerického Sokola, absolvovala pracovní jednání s americkými partnery na politické i expertní úrovni a navštívila vybraná místa s vazbou na místní českou diasporu.

Senátoři (z leva): Pavel Kárník (Kolín), Jiří Růžička (Praha), Zdeněk Papoušek (Brno), Mons. Hladík, senátorka Miluše Horská (Pardubice)

Před Českou misii v Brookfieldu – senátor Kárník (vlevo) obdivuje Hlasy národa, kde je na titulní stránce posledního čísla zrovna jeho rodné město a nynější volební obvod Kolín a v časopise povídání o místních pamětihodnostech. Uprostřed Rosemary Kozelkova, viceprezidentka naší misie, která připravila návštěvě občerstvení.

V parném dni přišla k duhu v Klubu misie vychlazená Pízeň i domácí zákusky

Na závěr návštěvy misie si senátoři vyprosili požehnání na cestu i pro jejich práci v horní komoře Parlamentu České republiky, kde schvalují zákony pro občany naší rodné země. Mons. Hladík jim poděkoval za nedávné schválení zákona o korespondenční volbě, která je důležitá pro naše krajany po celém světě a připomenul jim, aby pamatovali na to, když schvalují zákony, aby tyto byly vždy v souladu se zákony Božími.

Výroční Rummage & Bake sale aneb Bleší trh a české pečivo

Reklama zve návštěvníky k výhodnému nákupu

Nepřeberné množství oblečení pro děti, ženy i muže ve farním sále

Sportovní potřeby a drobný nábytek se nabízely v garáži na faře

Ženy v pokladně „kasírují“ zákazníky – letos se utržilo přes 5300,- dolarů

Hlavní organizátorky Blešího trhu – neúnavné ženy z naší misie

Domácí české a moravské pečivo šlo na odbyt víc než oděvy

Velká radost nakupujících poslední den, kdy bylo vše za polovinu ceny

V nabídce byla i elektronika, hudební nástroje nebo i dva šicí stroje

Děkujeme učitelce Dominice Brabcové

Loučíme se s naší dlouholetou pastorační asistentkou a varhanicí

Dominika Brabcová, rodačka z jižních Čech k nám do misie v Chicagu přišla z Českých Budějovic. Poprvé zde působila před mnoha lety jako pečovatelka o stárnoucí a nemocnou Alenu Pokornou, která trávila v naší misii podzim svého života.

Znovu k nám Dominika nastoupila už jako oficiální zaměstnanec naší misie před pěti léty ve funkci učitelky, pastorační asistentky a varhanice. Pod těmito pojmy se však skrývá to, co my Češi obecně nazýváme „děvče pro všechno.“

Protože dosud emigrační úřad nevyřídil Dominice trvalé pracovní povolení a její dočasné vízum končí, vrací se do svého domova v Čechách.

Chtěl bych v této chvíli připomenout její práci a další činnost v naší misii a za vše upřímně poděkovat.

Pracovní náplň Dominiky byla opravdu široká. V roli učitelky vyučovala v naší České sobotní škole kardinála Berana děti z rodin našich krajanů český jazyk a vlastivědu. Jednalo se většinou o mladší děti, jak říkáme z obecné školy. Ty učila základům čtení, psaní a české gramatiky. V naší škole se jedná o děti z českých nebo smíšených rodin, kde se většinou ještě doma mluví česky. Ve škole se pak hovorová řeč dostává na vyšší úroveň, kdy se učí děti česky číst a potom reprodukovat text, aby se poznalo, jak mu porozuměly. Dále se učí pravidla českého jazyka, správně vyslovovat písmena s háčky, rozlišovat měkké a tvrdé i – y a

další. Dominika se snažila je tyto věci naučit hravým způsobem, formou různých kvízů, doplňovaček a podobně. Výuka byla též obohacována zpěvem českých písní a výsledkem práce s dětmi jsme vždy viděli především na Mikulášské besídce, kde děti recitovaly básničky a zpívaly naše krásné koledy. V rámci tzv. vlastivědy zase Dominika učila děti různé okruhy na téma rodina, škola, příroda, rostliny, zvířata, lidské tělo a dále také základy zeměpisu České republiky, hlavní body našich národních dějin a tradice a kultury našich předků. Také vedla děti k manuální zručnosti, když ve výtvarném kroužku dělaly různé obrázky, koláže, figurky a dárkové předměty. Pořádala pro děti zábavné dětské dny i prázdninový tábor v naší misii.

Další rozsáhlou činností Dominiky byla služba varhanice v kostele. Organizovala hudbu a zpěv při mších svatých a dalších bohoslužbách. Na varhany doprovázela lidový zpěv, svým krásným hlasem zpívala žalmy a duchovní písně. Byla účinnou členkou chrámové scholy.

Jako pastorační asistentka pomáhala knězi ve farní kanceláři a velmi aktivně pracovala na tvorbě našeho měsíčníku Hlasy národa. Pravidelně připravovala rubriku „Zprávy z vlasti“, dělala korektury vysázených článků, vybírala vhodné příspěvky a pracovala na skládání časopisu a přípravě distribuce nalepováním adres a poštovních známek.

Dominika v misii konala též řadu „domácích“ prací. Téměř výlučně se v poslední době starala o zajištění návštěv v misii. Připravovala pokoje, prala a převlékala ložní prádlo, po návštěvách uklízela a často navíc hosty vyzvedávala autem na letišti a odvážela zpět. Když uvedu, že například v loňském roce prošlo naší misíí asi 80 lidí, jako hosté, tak už si někdy Dominika posteskla, že zde dělá víc pokojskou než cokoli jiného.

Naše společenství také obohatil výtvarný talent Dominiky, mnohé obdarovala plastikými kolážemi z přírodních materiálů, kde vytvořila krásné betlémy, postavy andělů a různá zátěží. Pro náš kostel vyzdobila českými kříšťály nádhernou monstranci k adoracím Nejsvětější svátosti, která symbolicky znázorňuje Pannu Marii – ženu oděnou sluncem s měsícem pod nohama a s korunou z dvanácti hvězd drtící hlavu pekelného hada a nad ní září Slunce spravedlnosti – Ježíš Kristus skrytý v bílé svaté hostii, z níž vycházejí paprsky Boží milosti.

Za léta obětavé práce pro naši misii patří Dominice velký dík. Především bych ji chtěl poděkovat za její náboženský a duchovní život, kterým dávala dětem i dospělým dobrý příklad. Zbožně přistupovala ke svátostem, často se přes den stavovala v kostele pomodlit, zavedla v naší misii Sedmibolestný růženec k Paměť Marii, který se modlíme každé první úterý v měsíci za nenarozené děti a lidi, kteří podstupují euthanasii. Dominika se také snažila povzbudit k náboženskému životu lidí vlažné a povrchní.

Kromě práce a povinností v misii si ještě našla čas, aby svou prací pomáhala zejména při úklidech starším lidem a také ty nemožící někdy hlídala a ošetřovala.

Milá Dominiko, je nám smutno, že z Chicaga a z naší misie odcházíte. Děkujeme Vám za všechno, co jste pro naši misii i lidi mimo ni vykonala. Já pak Vám děkuji za všechno, co jste udělala osobně pro mne. Kež Vám Pán Bůh sám odplatí Vaši práci, Vaši obětavost, Vaše dobré skutky, Vaše modlitby a víru.

Pobyt v Americe byl pro Vás velkou životní zkušeností, poznala jste mnoho nových přátel, ale též zakusila některé obtíže. Přejeme Vám šťastný návrat do rodné země. Po létech radostné setkání s rodiči, sestrami a jejich rodinami. Přejeme Vám, abyste ve vlasti našla brzy dobrou práci a také osobní a rodinné štěstí.

**Svěřujeme Vás do ochrany Panny Marie a vyprošujeme Vám všechny potřebné milosti.
Kež Vám Bůh žehná!**

*Mons. Dušan Hladík
a přátelé z České misie v Chicagu*

Česká Misie v Chicagu Vás srdečně zve na

VÝROČNÍ PIKNIK

v neděli 24. srpna 2025

od 12:00 v poledne do 6:00 PM

na zahradě České misie

9415 Rochester Ave, Brookfield, IL

**Před piknikem Vás zveme v 11.00 dopoledne na
ČESKOU MŠI SVATOU V NAŠEM KOSTELE**

K poslechu, zpěvu a tanci hraje po celé odpoledne:

DJ Tony,

skupina „Borůvky“ a hosté

Bude připraveno výborné občerstvení:

Jako speciality budou grilované makrely, domácí uzené se zelím, halušky s brynzou, dále tradiční bramboráky, langoše, teplé klobásy a párky, pečivo všeho druhu, zmrzlina a dobře chlazené nápoje

Točená Plzeň 16oz za 5,-

Nebude chybět bohatá tombola.

Těšíme se na Vaši návštěvu.

Informace: 708 - 255 5117 nebo 708 - 533 1050

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken

Owner Director

In association with

Conboy's Westchester Funeral Home

10501 West Cermak Road

Westchester, Illinois 60154

Other Funeral Home locations

available upon request

Direct Line: 773-910-3400

Chapel: 708-562-5900

e-mail:

marikbaken@sbcglobal.net

*Continuing the Marik Family Tradition
of Funeral service*

Tatraship

Medzinárodná preprava

S našou neobmedzenou prepravnou kapacitou ponúkame všetky druhy námornej nákladnej dopravy a súvisiace služby.

Zasielani malých balíkov letecky a loďou.

Objemné náklady, kontajnery na sťahovanie.

Preprava motorových vozidiel a ďalšie služby.

Adresa:

7250 W 90th Street
Bridgeview, IL 60455
Illinois, USA

Telefon:

708 576 8834

Email:

info@tatraship.com

Viac informácií na:

www.tatraship.com

Česká Katolická Jednota

**Fraternal Life Insurance
Since 1879**

Insurance & Annuity Products

5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127

(216) 341-0444

www.czechccu.org

www.DrSimkovic.com

NORTHWEST DENTAL CENTER

**Northwest Dental Center
Doctor of Dental Surgery
Oleg M. Simkovic**

Implant Surgery, General Dentistry,
& Oral Care

Mluvíme česky a slovensky
34 let praxe

740 Northwest Highway
Fox River Grove, IL 60021

Ph (847) 639-9300

Nwdental@att.net

Vděčná vzpomínka

*Letošního 10. srpna tomu bude deset let,
kdy byl ve věku 96 let povolán na věčnost
naš milovaný duchovní Otec*

Mons. Josef Šach

Narodil se 22. dubna 1919 v Hořovicích ve středních Čechách.
Vyučil se v lahůdkářství, byl členem a cvičitelem Sokola,
za války dělal obchodního příručího u Batě ve Zlíně.

Po únoru 1948 uprchl přes Rakousko do Anglie a
nakonec se dostal do Kanady, kde opět pracoval u Batě.

V Torontu navštěvoval český kostel sv. Václava,
kde též vzniklo jeho pozdní kněžské povolání.

V roce 1955 odjel do Nepomucena v Římě,
kde na Lateránské univerzitě vystudoval teologii.

Ve věku 42 let byl vysvěcen na kněze o Vánocích roku 1961.

Z Říma se vrátil do Kanady a působil potom
v několika farnostech hamiltonské diecéze.

Při práci na zahradě přišel o pravé oko, ale zůstal dál v pastoraci.
Roku 1970 založil českou misijní farnost sv. Vojtěcha v Burligtonu,
kde působil až do svého odchodu na odpočinek v roce 2001.

Po celé Kanadě a do USA i dalších zemí světa posílal
katolické občasníky, kde povzbuzoval krajany k horlivé víře.

Porádal sbírky pro Nepomucenum, pro sochu Panny Marie
v Exilu a mnoho dalších charitních akcí.

V roce 2006 byl papežem Benediktem XVI.
jmenován Monsignorem a Čestným prelátem.

Poslední léta svého života strávil v domově důchodců
u sester sv. Alžběty v Hamiltonu.

Zemřel 10. srpna 2015.

Pochován je u kostela sv. Vojtěcha na hřbitově v Burligtonu.

Vzpomeňte si na něho v modlitbě spolu s námi

**Spolubratři kněží a věřící z českých misii
v Kanadě a ve Spojených státech**

**Vzpomínkovou mši sv. budeme
za Mons. Josefa Šacha obětovat
v České misii v Brookfieldu
ve středu 6. srpna 2025 v 10.00 dopoledne**

Vzpomínka na Otce biskupa

Jděte do celého světa

*Před čtyřmi roky 10. srpna 2021 byl
Nebeským Otcem povolán na věčnost
naš milovaný duchovní pastýř*

Mons. ThDr. Petr Esterka

**pomocný biskup brněnský
a titulární biskup čefalenský
pověřený duchovní péčí
o české katolíky v cizině**

Narodil se 14. listopadu 1935

v Dolních Bojanovicích na Moravě

Na kněze byl vysvěcen 9. března 1963

v bazilice sv. Jana v Lateráně v Římě

Na biskupa byl konsekrován 11. září 1999

v katedrále sv. Petra a Pavla v Brně

Zemřel 10. srpna 2021

v diecézi Orange v Kalifornii v USA

Pohřben byl 24. září 2021

v rodných Dolních Bojanovicích

Modleme se za našeho Otce biskupa:

Bože, tys dal svému služebníkovi,

zemřelému biskupu Petrovi

plnou účast na Kristově kněžství,

aby v církvi plnil poslání, které jsi svěřil apoštolům;

přijmi ho také do jejich společenství v nebi.

Prosíme o to skrze Krista, našeho Pána. Amen.

**Mši svatou za spásu jeho duše budeme obětovat
v České misii v Brookfieldu, IL
v neděli 3.srpna 2025 v 11.00 dopoledne**

S vděčností vzpomínají

Věřící z Českých misii v Los Angeles,

San Diegu a San Franciscu

Mons. Dušan Hladík a Česká misie v Chicagu

Fr. Antonín Kocurek a Česká misie v New Yorku

Fr. Libor Švorčík a Česká misie v Torontu

Vroucí vzpomínka

*Letošního 10. srpna tomu bude třináct let,
co byl všemohoucím Bohem povolán
z pozemského života na věčnost
naš milovaný tatínek a dědeček, pan*

Rudolf Boleslav

Narodil se 29. března 1924 v rodině řídícího učitele
v Křižanovicích na Moravě.

Ihned po komunistickém převratu v roce 1948
odešel za hranice, kde se účinně zapojil jako agent
do protikomunistického odboje.

V roce 1950 odešel do USA, kde též založil rodinu a se svou
manželkou Andělou vychovali dva syny Rudolfa a George.

Po celý život byl věrný svému moravskému původu,
měl rád rodnou zem, její kulturu a písně, které rád zpíval i
v pěveckých sborech. Byl člověkem společenským,
neustále obklopen řadou přátel, s nimiž často diskutoval.

Byl zakládajícím členem a později jednatelem
Sdružení československých exulantů v Chicagu.

Jako dobrý katolík byl aktivním členem České misie
a pravidelným účastníkem českých bohoslužeb.

Zemřel v nemocnici Loyola v Maywood 10. srpna 2012.

**Vzpomínkovou mši svatou za něho
i za jeho zesnulou manželku Andělu Boleslavovu
budeme obětovat v kostele České misie v Brookfieldu
v sobotu 9. srpna 2025 v 6.30 večer**

*Děkujeme všem, kdo si
na naše rodiče vzpomenete
v modlitbě spolu s námi.*

**Rudolf Boleslav, syn s manželkou Sharon
a vnuci Garrett a Brent
George Boleslav, syn**

Upřímná vzpomínka

*Letošního 9. srpna tomu bude osm let,
kdy Pán života k sobě povolal
naši milovanou maminku a babičku, paní*

Blanku Příkazskou

Narodila se 10. května 1925 v Břeclavi na jižní
Moravě. Když jí bylo deset roků, tak se v době hospodářské
krize celá její rodina vystěhovala do Argentiny. Zde se v roce
1949 provdala za Cyrila Příkazského, se kterým prožili 59 let
šťastného manželského života. V Argentině se jim narodili
synové Cyril, Josef a Václav. V Argentině pracovala jako
zdravotní sestra. S manželem se angažovala v mnoha
krajanských spolcích a organizovali ochotnická divadla. V roce
1961 se celá rodina přestěhovala do USA do Chicaga. Zde se
manželům Příkazským narodila dcera Marie a syn Ludvík. Své
děti vedla k lásce k české zemi a dobře je naučila český jazyk.
Byla aktivní členkou mnoha krajanských organizací v Chicagu
- Československého Orla, Moravské kulturní společnosti,
Národního svazu českých katolíků a mnoha dalších spolků.
Podílela se na organizaci českých ochotnických divadel,
mnohých zábav, pikniků a jiných společenských podniků.
Byla hluboce věřící katoličkou, ve věře vedla celou svou
rodinu, pravidelně navštěvovala naše české bohoslužby a
naplno se angažovala v činnosti Českého Velehradu a České
misie v Chicagu. Organizovala živý růženec, mnohé poutě a
duchovní cvičení. Statečně nesla odchod manžela a syna
Václava na věčnost.

Ze světa byla povolána 9. srpna 2017.
Odpočívá na hřbitově Panny Marie Královny nebe v Hillside.

**Vzpomínkovou mši svatou za ni a jejího manžela
Cyrila Příkazského budeme obětovat
v neděli 10. srpna 2025 v 11.00 dopoledne
v kostele České misie v Brookfieldu.**

*Děkujeme všem, kteří si na naše zemřelé
vzpomenou v modlitbě s námi
rodina Příkazských*

*V náručí Boží, odkud jsme vyšli,
večer se všichni sejdemé zas,
kdo by se děsil,
kdo by se třás ...*

*S bolestí v srdci oznamujeme všem přátelům a známým smutnou zprávu,
že byl Pánem života a smrti odvolán z tohoto světa na věčnost pan*

Jerry Jaroslav Otec

Narodil se 1. března 1934 v Ústí nad Labem v severních Čechách.

Vystudoval střední technickou školu v Čelákovicih u Prahy a potom pracoval
v místní Továrně obráběcích strojů TOS jako mechanik a inspektor strojů a zařízení.

Později pracoval v závodě AZKG (Pragovka) ve Vysočanech a v podniku INPRO (Investice – Projekce)
na Smíchově v Praze. Zde zajišťoval několik zahraničních staveb strojírenských podniků.

11. listopadu 1961 se oženil s Evou Houžvičkovou a svatbu měli v Týnském chrámu v Praze.

Potom oba žili dva roky v Indii, kde Jerry pracoval.

V roce 1967 se jim v Praze narodil syn Martin.

Za svobodou odešla rodina z Československa po vpádu Sovětských vojsk
a přes Jugoslávii a Rakousko se v roce 1971 dostali do USA.

Zde se jim narodil v roce 1975 syn Tomáš, který však v srpnu 1998 tragicky zemřel.

Jerry Otec v Americe dál pracoval ve svém oboru a se synem Martinem si založili vlastní rodinnou firmu,
která se věnovala konstrukci, montáži a opravám obráběcích strojů a automatizovaných zařízení.

Dodávali a opravovali stroje v USA, v Kanadě a dokonce ve Venezuele a v Thajsku.

S rodinou rádi cestovali, s manželkou a synem podnikli cestu kolem světa:

Tokio, Bagdád, Singapur, Frankfurt, Praha. Obzvláště milovali Karibik.

Rád se účastnil všech krajských podniků v Chicagu, byl veselý a společenský.

Podzim svého života trávil v jejich rodinném domě v Oak Brook na předměstí Chicaga.

S bolestí prožíval ztrátu své ženy Evy v březnu 2020, se kterou prožil bezmála 60 let manželství,
a krátce potom v dubnu 2020 odchod syna Martina, který podlehl zhoubné leukemii.

Zemřel tiše obklopen svými přáteli, posílen svátostí nemocných a Tělem Kristovým

17. července 2025 v nemocnici v Elmhurst, IL ve věku požehnaných 91 roků.

Pohřeb žehem byl privátní. Jeho popel bude uložen do rodinného hrobu
na hřbitově Panny Marie Královny Nebe v Hillside, IL.

**Poslední rozloučení a zádušní mše svatá bude
v kostele České misie 9415 Rochester Ave., Brookfield IL 60513
ve středu 13. srpna 2025 v 10.00 hodin dopoledne**

Děkujeme všem, kdo si na něho vzpomenete v modlitbě.

Přátelé v USA, Kanadě a v České republice

DĚTEM a nejen jim

Pout' – cesta s hlubším smyslem

Od kolotočů k putování

Když se řekne „pout“, možná se nám vybaví kolotoče nebo jiné atrakce, které potkáme v létě třeba někde ve městě nebo na vsi. Slovo pout' má základ ve slově „putování“, což znamená cestu za určitým účelem.

Jde tedy nejen o cestu fyzickou, ale i duchovní, se zvláštním účelem, např. pokání, modlitba nebo návštěva posvátného místa. Putujeme tedy nejen abychom si utužili svaly, ale také abychom se ztišili, potkali se s Bohem nebo prosili o odpuštění na místech, která odedávna sloužila jako cíl pro poutě. Na těchto místech byly postaveny kostely, kláštery nebo kaple.

Známé světové poutní cíle

Po staletí lidé putují do Jeruzaléma nebo do Říma, ke hrobům světců a mučedníků nebo do míst zasvěcených Panně Marii. Patronem a ochráncem poutníků je svatý Jakub (jeho svátek slavíme 25. července), k jeho hrobu ve španělském Santiago de Compostela putují lidé již od středověku.

Některé mariánské poutě v Česku

O prázdninách se konají také slavné poutě v srpnu u příležitosti mariánského svátku Nanebevzetí Panny Marie (15. srpen), kdy lidé v naší zemi navštěvují poutní místa třeba ve Staré Boleslavi, na Svaté Hoře, další poutní místa jsou na Velehradě, na Svatém Kopečku nebo na Hostýně.

Pout' jako slavnostní událost v obci

Na pout' ale můžeme putovat do kostela v době, kdy má svátek ten, komu je příslušný kostel zasvěcený. To se zde slouží slavná mše svatá a po mši bývá prostor i pro zábavu - třeba pro zmíněné atrakce nebo zakoupení drobného dárku na památku poutě. Často se také konají krojované průvody a taneční zábavy.

Doba prázdnin může být pro nás dobrou příležitostí podniknout nějakou pout', překonat nepohodlí při putování, zasvětit cestu nějakému dobrému úmyslu a duchovně se tak obohatit.

Podle: www.deti.vira.cz

Nejznámější poutní místa světa

Chrám Božího hrobu v Jeruzalémě ve Svaté zemi na místě smrti a zmrtvýchvstání Pána Ježíše

Chrám svatého Petra v Římě v Itálii na místě, kde je pochován první papež

Chrám svatého Jakuba v Santiagu de Compostela ve Španělsku na místě, kde je pochován tento apoštol, bratr sv. evagelisty Jana

Lurdy ve Francii – na tomto místě se zjevila Panna Maria jako Neposkvrněné početí dívky Bernadettě Soubirous v roce 1858

Fatima v Portugalsku – zde se zjevila Panna Maria Královna posvátného růžence v roce 1917 třem malým pasáčkům Lucii, Františkovi a Jacintě

Nejznámější naše poutní místa

Velhrad u Uherského Hradiště na Moravě připomíná svaté Cyrila a Metoděje, kteří našim předkům na Velkou Moravu v roce 863 přinesli křesťanskou víru, ve staroslověnském jazyce sloužili mše svaté a do tohoto jazyka přeložili celou Bibli.

Hostýn na Moravě nedaleko Olomouce, kde uctívají poutníci Pannu Marii jako Vítěznou ochránkyni Moravy, která uchránila lidi při velkém nájezdu Tatarů v roce 1241.

Stará Boleslav nedaleko Prahy v Čechách. Je zde uctíván v hlavním kostele obrázek Panny Marie „Palladium České země“, který dostala sv. Ludmila ke křtu. V dalším kostele sv. Kosmy a Damiána se připomíná mučednická smrt sv. Václava.

Mezi nebem a rančem: Život v srdci Montany

Bylo půl třetí ráno, když jsem za zvuků kojetů v zádech vystoupil do temnoty západních prérí z červeného pick-upu značky Chevrolet, který měl hnědé sedačky pokryté jemným bahnem a kousky zlatavého sena. Uvnitř vozidla byla cítit vůně černé kávy, lehký závan koní z různých částí kovbojského oblečení pohozeného na zadních sedačkách, což společně s country hudbou plynoucí z autorádia, vytvářelo vcelku příjemnou atmosféru westernové části Spojených Států. Za sebou jsem měl zhruba třicet hodin na cestách, tři lety, časový posun a byl jsem poměrně vyčerpaný. Jediné na co jsem myslel byla spreha a toaleta. První krok na rančerskou půdu byl do záhadné tmy, která skrývala nekonečnou pustinu, kterou jsem spatřil až s prvním ranním rozbřeskem.

Východy i západy slunce, noční obloha, bouřka, déšť, vše je v těchto končinách extrémní. Na prérí není žádný světelný smog, není tam žádná zábrana pro vítr, déšť, blesky. Vše máte jako na dlani a každý druh počasí má na tomto místě neuvěřitelnou sílu, která vás nechá stát jako solný sloup a jen s údivem koukat. Představte si to. Ležíte venku na matraci a nad vámi je mléčná dráha, taková mléčná dráha, že máte pocit, že pouhým natažením ruky můžete být její součástí.

Místní rančer jménem Hunter mě zavedl do malého dřevěného srubu, který měl společně s malebným „kaňonem“ v podlaze a spoustou starého nábytku pokrytého ptačím trusem, opravdu hodně daleko od obyvatelného nebo jakkoliv užitelného prostředí pro spánek nebo odložení věcí. V tomto malém domečku byl cítit pronikavý zápach kravského trusu a hned po pár minutách jsem zjistil, že mám více spolubydlících než se na první pohled zdálo. Pod postelí pobíhaly myši a nad hlavou mi neklidnými tempy přelétal tam a zpět netopýr, kterého jsem se po chvíli rozhodl mít rád a pojmenoval jej Larry. Vzhledem k těmto podmínkám jsem přes veškerou snahu nebyl schopen usnout a tak jsem ležel a

Cesta zpět na ranč, vše je zkontrolováno. Je čas pustit koně zpět do jejich pastvin a pokračovat v práci. Na obzoru nekonečných rovin se tyčí místní „nejvyšší“ hora.

přemýšlel, co jsem to udělal, že jsem opustil svůj byt, přítelkyni, rodinu, práci a vše co jsem nechal za „velkou louží.“

Odbila pátá hodina ranní, když jsem se po předchozí domluvě s Hunterem vydal objevit místo, kde jsem se před dvěma hodinami objevil. Slunce vstávalo rudé, vedle srubu byl domeček, kde bydlel Hunter. Celý prostor tohoto obydlí, stodoly, malého jezírka a koní pasoucích se vedle příjezdové cesty, obklopovala pustá prérí, kdy horizont na východě tvořil v dáli horský výstupek, který na mě působil jako ledová stěna ze seriálu Game of Thrones. Mladé ranní slunce hrálo na těle i na unavených očích.

Běžné aktivity kovboje - přesun dobytka a jeho rozdělení do nových pastvin, kontrola telat a vody. To jsou každodenní povinnosti honáků na divokém západě.

Nebyl čas na snídani, protože už jsme měli být na sousedním ranči, kde se na koních chystali kovbojové z okolí, aby shromáždili tři sta kusů krav mezi ohrady, kde se postupně oddělují telata od dospělých krav. Tento proces je součástí takzvaného „Brandingu.“ Je to společenská událost pro sousedící rančery, kdy je potřeba nová telata označit rozpaleným železem se značkou daného majitele ranče, vykastrovat mladé býky, předejít nemocím pomocí vakcín a strávit společně čas u ohně a dobrého jídla.

Toto je často jediný stín, který za celý den na ranči uvidíte – vlastní stín kovboje s jeho koněm. Pustiny jsou otevřené, stromy žádné, nenajdete zde žádný přístřešek. Chce to odhodlání a hroší kůži, ale jsou to unikátní zážitky a stojí to za těch „pár“ hodin každodenního potu při poctivé práci amerického rančera.

Kolem desáté hodiny dopoledne jsem dostal dvě piva v plechovce, což byla moje snídane. Vzhledem k tomu, že nikdo z místních nebyl schopen vyslovit mé jméno, jsem byl přejmenován jakožto Chuck a po dobu zhruba sedmi až osmi týdnů jsem neslyšel svoje jméno. Až byla práce hotová, v prostředí pustiny se vykopala do země díra a na ohni jsme udělali burgery. Během návratu zpět na náš ranč mi vše připadalo jako westernový sen, který jsem po zbytek dne dospával v Hunterově domě na gauči.

Celé moje působení na ranči probíhalo v podobném duchu. Náš ranč měl patnáct tisíc akrů a pět set kusů dobytka. Později jsem zjistil, že jsme nejmenší ranč v okolí. Další den nebyl čas na nějaké vysvětlování, protože dobytek se musí přesouvat pravidelně, aby byl schopen udržovat a hnojit travna-

Chřestýš po souboji na špalku – tento tvor není kovboji vítaný. Jeho jed vám může zásadně změnit denní plány. Jakmile oddělíte hlavu od těla, můžete kruhovým pohybem oddělit chřestítko - konec ocasu a dát si je „za klobouk.“

tou plochu, která jej živí. Šel jsem si tedy odchytit a osedlat koně. Vyjeli jsme vstříc pastvinám a postupnými chybami a učením jsme společně s Hunterem a ještě jedním dobrovolníkem z Anglie jako jsem byl já, přesunuli a nahnali přes další dvě pastviny sto šedesát kusů dobytka na jejich novou čerstvou pastvu. Standardní pracovní den se pohyboval okolo deseti někdy i patnácti hodin, vzhledem ke vstávání před čtvrtou hodinou ranní. Mělo to svůj důvod. Byl jsem na ranči od konce května a obrovská horka přes pozdější denní hodiny, neumožňovala jakoukoli větší činnost a té bylo vždy víc než je zdrávo.

Konec ocasu chřestýše vydává pronikavý zvuk. Je tak hlasitý, že může splasit i vašeho koně. I když kůň je vysoký a velmi dobře vidí a slyší, může se had nepozorovaně proplazit mezi jeho kopyty a zachřestit. Potom se kůň snaží dostat co nejrychleji a co nejdál od tohoto zvuku. Je potřeba stále sledovat vše kolem vás, nad vámi i pod vámi.

Bylo úterý ráno, kdy jsme opět vstávali poměrně brzy, protože bylo potřeba zkontrolovat a opravit ploty kolem pastvin, což vzhledem k rozloze pozemku, horku a surové divočině kolem vás, není tak lehký úkol jak by se mohla oprava plotu zdát. Hunter položil telefon, otřel si pot pod kloboukem a oznámil nám, že ze sousedního ranče se na naše pastviny probojovali dva býci, kteří v tomto období myslí jen na krávy v okolí a jsou schopni svojí odhodlaností proběhnout skrz ostnatý drát. Dodělali jsme v necelých čtyřiceti stupních celsia co bylo potřeba, nasedli potrhání od ostnatých drátů do buginy a jemný poryv větru nám dovolil uspokojivý pocit ochlazení při cestě zpátky na ranč.

Zde jsou mladá telata po odělení od jejich matek. Aby se mohla připojit ke stádu, musí být nejprve označena cejkem se značkou ranče.

Současně probíhá vakcinace a kastrace mladých býků.

Koně jsme tentokrát naložili do přívěsu, protože zbytek pozemku, kde se majestátní býci proháněli, byl zhruba dvacet minut autem a věřte mi, vypadá to na fotkách moc krásně, ale po osmi hodinách v sedle velice rychle změníte názor. Pokud nemáte představu o velikosti zdravého statného býka, vyjděte před dům, podívejte se na garážová vrata a představte si, že s vámi nesouhlasí vůbec v ničem a vaše přítomnost, ještě předtím než se proti vám a Vašemu koni rozběhnou, je pro ně jako pád nahého těla do vzrostlého kaktusu. Po několika minutách, kdy na koni kopírujete pohyby této hordy masa a směřujete jej k té správné bráně, se může stát spousta překvapení. Pro mě bylo největší z nich, když se můj tlustý kůň rozhodl při sprintu vedle tohoto

Kovbojové se svými koňmi po dobře vykonané práci.

býka trochu vyfouknout, protože díky tomuto rozmaru se mi uvolnilo sedlo a v jednu chvíli jsem vytvořil obrácené písmeno L společně s pravou stranou hřbetu mého vraníka. Vážnost situace jsem si uvědomil ve chvíli, kdy jsem viděl svůj levý kotník poletovat ve vzduchu na místě, kde se měla dle původního plánu nacházet moje hlava s krásným novým kovbojským kloboukem.

Během prvních dvou týdnů jsme zabili okolo pěti chřestýšů, zaútočil na mě takzvaný Bull snake, ale toho máme rádi, protože požirá chřestýše. Krajina, která obklopuje tuto část Států je opravdu dechberoucí. Kolem vás pobíhají Vidlorohové (Pronghorns, což je druhé nejrychlejší zvíře na světě), jeleni Wapiti, Běloocasí, Ušatí v doslovném překladu.

Dobrovolníci při opravě vodovodního systému.

Autor článku Vojtěch Bureš na svém koni uprostřed pastvin

Prarier dogs jsou takové malé surikaty, které se střelí, protože dělají díry do země a je to škodná pro místní vegetaci. Upřímně řečeno, střelí se vše co nevyhovuje. V prérii platí jen tři pravidla: shoot it, shovel it and never talk about it - zastřelit, zakopat a víc o tom nemluvit.

První kontakt s tímto světem jsem pochopil ve větším obchodě v malém městě, kde jsme kupovali zásoby na ranč.

Kromě občasného používání moderních dopravních prostředků se po celé generace na práci kovbojů nic nezměnilo.

Starší paní okolo šedesáti let, nás v obchodě přivítala větou: Hey guys! Are you here to shoot something? - Zdravím Vás pánové! Přijeli jste něco zastřelit? A hned vedle druhé paní důchodového věku na invalidním vozíku si u pultu, stejně jako si my v Evropě kupujeme šunku v obchodním domě, pořizovala desítky nábojů a skládala si je jakoby nic do svého vozičku. Když zajdeme do úplných extrémů, jeden místní rančer lítá se svým letadlem a během pilotování střelí kojoty. Nedávno nás přiletěl pozdravit, když jsme kopali jámy na nové vodní potrubí, které vede přes celé tyto obrovské pláně.

Naučil jsem se díky surovému, neustále se měnícímu, nebezpečnému a opravdu specifickému prostředí spoustu nových věcí. Řídil jsem velká auta s ještě většími přívěsy, řídil jsem bagry všeho druhu s jasnými instrukcemi - sedni si a hýbej páčkami, ono to půjde. Pokud pojedete do Ameriky na nějaký takzvaně Guest Ranch, neboli ranč pro turisty, věrte mi, že toto není Amerika ani divoký západ. Jsem vděčný, že díky dobrovolnické činnosti a kontaktu pouze z místními jsem se dostal na místa, kam se normální člověk nedostane.

Můj příběh pokračuje cestou půjčeným pick-upem přes šest států, čtyřmi tisíci kilometrů za volantem, překročením hranic přes indiánské rezervace, „uklidňujícími“ větami místních jako například: odkud jste se vzal? to buďte rád, že vás nikdo nezastřelil nebo neokradl, protože jste právě projel nejnebezpečnější část tohoto území. Příběhy lidí, které by vydaly na celou knihu, jejich vřelost, pohostinnost, jejich pokora, vášeň a pýcha na to být Američanem a lovit v otevřených prériích pro obživu své rodiny. Příběhů je mnoho a dobrých lidí též. Nenechte se přesvědčit zprávami a televizními novinami, cestujte, objevujte, buďte otevření rozhovorům a novým přátelstvím. To je největší dar dnešní doby, svoboda a celý svět na dlaní. Stačí jen chtít a rozhodnout se jít proti davu a plnit si své sny.

*Vojtěch Bureš,
Brno, Česká republika*

O autorovi článku: Jmenuji se Vojtěch Bureš, je mi 27 let. Pocházím z Brna, kde sloužím u státní Policie u oddělení Prvosledových hlídek a také jako krizový intervent. Na konci května roku 2025 jsem se rozhodl plnit si své sny. Vše jsem opustil a vydal se do světa. Čeká mě rok cestování po různých státech a potom? Kdo ví. Člověk mini, Pán Bůh mění. – Autor nám napsal tento článek při své návštěvě Chicaga.

Panna Maria Svatotomská, Palladium města Brna, též Perla Moravy. Před 380 roky ochránila Brno před jeho zničením

Pokračování ze str. 2

Město Brno mělo během svého obléhání roku 1645 dva vůdce. Vojenským vůdcem byl francouzský plukovník Raduit de Souches, (roku 1647 byl povýšený do hodnosti generálmajora a roku 1648 do hodnosti polního maršálka). Duchovním vůdcem Brňanů byl rektor brněnské jezuitské koleje jezuitský kněz P. Martin Středa. Ten bojujícím Brňanům dodával tolik potřebnou odvahu, statečnost a vytrvalost. Modlil se za ně, obránce obleženého města na jejich stanovištích v průběhu bitvy velmi často navštěvoval, přinášel jim pitnou vodu a jídlo, ošetřoval raněné, uděloval svátost smíření, povzbuzoval bojeschopné obránce města a žehnal jim obrazem-ikonou Panny Marie Svatotomské.

Po tříměsíčním marném obléhání města Brna maršál Torstensson nařídil, aby bylo na město plnou silou udeřeno a město s konečnou platností dobyto nejpozději ve 12 hodin dne 15. srpna 1645. Na ten den připadal církevní svátek „Nanebevzetí Panny Marie“. Podle písemných záznamů brněnští obránce provedli významnou desinformaci, kterou je dnes možné chápat jako vojenskou lež. Když už hrozilo, že švédští vojáci obranu města prolomí, zvoník na věži chrámu sv. Petra a Pavla v Brně začal vyzvánět poledne. Nebylo ještě 12 hodin, bylo přibližně 11 hodin. Švédští vojáci zaváhali, svůj postup zastavili a obránce města je energicky zatlačili zpět. Od té doby se každý den na věži brněnské katedrály, zasvěcené sv. Petru a Pavlovi, zvoní poledne vždy v 11 hodin.

Švédský polní maršál Torstensson byl svými zvědy informován, že mu kromě hrstky brněnských vojáků stojí v cestě také „Černá Marie“. Tak Pannu Marii, Matku Boží, znázorněnou na brněnském obraze, sám nazval. Dne 15. srpna 1645 se bojovalo dlouho do noci a Švédové byli do konce toho dne definitivně poraženi. Na jejich straně padlo asi 8 tisíc vojáků, brněnských obránců toho dne padlo (jenom) 250.

Polní maršál Lennart Torstensson po tomto vojenském neúspěchu abdikoval. Byla to jediná porážka, kterou v průběhu třicetileté války utrpěl. Brňané své vítězství přičítali hlavně a především ochraně Panny Marie, Matky Boží. Před jejím obrazem se od začátku švédského obléhání modlili, o její pomoc v průběhu posledního dne bojů úpěnlivě prosili.

Od té doby se obraz tzv. „Černé Madony Brněnské“ neboli „Panny Marie Svatotomské“, těšil zvláštní úctě. Byl prohlášen za „Palladium města Brna“ a za „Perlu (země) Moravy“. Kostel sv. Tomáše s mariánskou kaplí se právě tehdy stal významným poutním místem, srovnatelným s polskou Čenstochovou (polsky: Częstochowa). Rada moravských měst se Panně Marii Svatotomské svěčila do ochrany. Stavěly se mariánské sloupky jako poděkování za ochranu v době morových epidemií.

V roce 1773 byl augustiniánský klášter na Moravském náměstí v Brně v rámci josefinských reforem zrušen a mariánské poutě byly zakázány. Komunita augustiniánských řeholníků se přestěhovala do kláštera na Staré Brno a dosáhla povolení, že obraz Panny Marie Svatotomské může vzít s sebou. Úcta k němu se pak již nikdy neobnovila do její původní velikosti.

Popis a historie obrazu-ikony Panny Marie Svatotomské a oltáře baziliky Nanebevzetí Panny Marie na Starém Brně:

Milostný obraz-ikona Panny Marie Svatotomské bývá považován(a) za nejstarší deskový obraz v českých zemích. Starobylá, pravděpodobně raně gotická ikona byla vytvořena podle vzoru Hodégétrie. Polo-figura Bohorodičky je oděna do tmavě modrého pláště, hlavu jí pokrývá maforium (těžký závoj vdanců žen a vdov). Maforium je zdobené zlatými pruhy a rovnoramennými zlatými křížky. Na krku má kosočtvereční sponu s relikvií kapky krve Ježíše Krista, vsazenou do zasklené schránky s latinskou popiskou na pergamenovém pásku. Matka Boží gestem ruky současně chrání i nabízí dítě. Sou-

časně tímto gestem ukazuje na jeho budoucí oběť. Ježíš, vyobrazený jako vzrostlé dítě, žehná pravou rukou. V levé ruce drží knihu, která symbolizuje zákon (logos).

Předlohu malby nelze přesně určit. Obraz Svatotomské Madony pochází pravděpodobně z 1. nebo 2. třetiny 13. století. Výjev je proveden temperou na křídovém podkladu, a to na dřevěném obdélníku velikosti 86 x 50 cm (desky z topolu a lípy). Obraz byl původně určen pro klášter augustiniánů eremitů u dnešního kostela sv. Tomáše v Brně. Ten založil markrabě moravský Jan Jindřich Lucemburský, mladší bratr Karla IV., jako pohřebiště moravské sekundogenitury rodu.

Přibližně 2 roky před rokem 1736, kdy se měla konat korunovace obrazu Panny Marie Svatotomské, nechali augustiniáni pro obraz Madony vytvořit retabulum (Poznámka J. K.: retabulum, původně latinsky retortabulum, je oltářní nástavec, který stojí na oltářní menze.) Jeho provedení bylo zadáno proslulé augsburské zlatnické dílně. Architektonický koncept retabula pochází od Christiana Rudolpha, jeho provedení bylo (zřejmě) svěřeno Johannu Georgu Herkommerovi. Dle smlouvy ze dne 4. 10. 1734 mělo být retabulum dokončeno ke dni 1. 9. 1735.

Oltář putoval z Augsburgu do Brna, kde byl vztýčen v mariánské kapli kostela sv. Tomáše. Andělské postavy jsou zřejmě dílem brněnského sochaře Jana Jiřího Schaubergera. O další zdobné prvky byl oltář doplněn při jeho čištění v roce 1776 stříbrníkem Františkem Richterem. Oltář je zhotoven z měděného plechu, na který bylo naneseno plášťové zlato a stříbro. Kartuše svíců nesou iniciály převora Ondřeje Zirkla, který byl i „spiritusem agens“ celého díla. Po přesunu konventu augustiniánů eremitů od kostela sv. Tomáše na Staré Brno roku 1783 došlo i k přenesení oltáře. Ten se pak stal hlavním stánkem baziliky Nanebevzetí Panny Marie.

S využitím práce Pavla Hrubana připravil Jiří Kachlík, Brno, Česká republika

Chodové a tragický střet Jana Sladkého-Koziny s Wolfem Maxmiliánem Lammingem z Albenreuthu alias Lomikarem (2)

Také ve 2. polovině 17. století se Chodové nacházeli pod vládou šlechtického rodu Lammingerů. Ti úspěšně zvelebovali svoje panství a nutili Chody k robotě. Přitom ignorovali veškerá privilegia, která jim byla českými králi v minulosti udělena. Chodští sedláci se snažili bránit jak jen mohli. Považovali se za své služby odměněné a od roboty osvobozené občany. V té době se také začínali ukazovat hlavní vůdci Chodů, které známe z Jiráskova románu „Psohlavci“.

Po odchodu svých 2 bratrů na duchovní dráhu zdědil celé panství roku 1660 pan Wolf Maxmilián Lamming. Po několika doložených případech, kdy Chodové násilím osvobodili své druhy z vězení, upozornil pan Lamminger pražské místodržící na možnost ozbrojené vzpoury. **Císařská dvorská kancelář ve Vídni proto v roce 1668 vydala reskript, ve kterém se udává, že Chodové přišli o veškerá svá privilegia a jakékoliv jejich další potvrzování se zamítá.** Také se všem Chodům v záležitosti jejich privilegií ukládá věčné mlčení, latinsky: „perpetuum silentium“. Chodští sedláci mají být poslušní své vrchnosti a zavazují se k nevolnictví.

Pan Wolf Maxmilián Lamminger se o své panství staral. Nechal povýšit obce Kdyni a Všeruby na městečka s právem trhu. U obce Nemanice nechal vybudovat sklářskou hut', v obci Pec železářnu. Ta na svůj provoz potřebovala 5 hamrů. V městečku Kdyně nechal otevřít manufakturu. V ní se pak vyráběly punčochy. Aby měl dostatek zaměstnanců, lákal do svého panství nové obyvatelstvo. Obyvatelé přišedší ze sousedního Bavorska mu nepůsobili žádné větší problémy.

Chodové si reskript o věčném mlčení nebrali příliš k srdci. Vyčkávali. Když v roce 1680 uprchl rakouský císař Leopold I. před morem z Vídně do Prahy, využili této příležitosti a poslali císaři petici. Měli ale smůlu. V tom roce 1680 vypuklo v Čechách selské povstání. Toho se sice neúčastnili, ale důsledky povstání dopadly také na ně. Císař Leopold I. (panoval 1657–1705) vydal v souvislosti s rebelií téhož roku 1680 dva patenty:

První císařský patent přikazoval úřední postup jednání, při němž je císař až poslední, nejvyšší instancí. Zrušil všechna poddanská privilegia z dob před stavovským povstáním v letech 1618–1620, pokud je příslušná vrchnost znovu nepotvrdí.

Jan Sladký-Kozina
* 10. 9. 1652 v Újezdu u Domažlic,
† 28. 11. 1695 v Plzni
Perokresba malíře Jana Vilímka

Druhý císařský patent stanovil robotní maximum na 3 dny v týdnu s výjimkou žní a akutních situací, např. povodní. Také zakázal práci v neděli a ve svátky a zakázal přenášení poplatků z vrchnosti na poddané.

Této situace chytře využil pan Lamminger a donutil Chody, aby mu odevzdali jejich psaná privilegia. Chodové s dokumenty poslali na zámek ženu, protože „pro muže by to byl příliš potupný úkol“. Dvě privilegia si však nechali – ta nejceněnější. Lamminger v této situaci udělal chybu, když přinesené dokumenty před očima Chodů nezničil. Ti si pak mysleli, že jejich privilegia stále platí a pan Lamminger jim je pouze neprávem uzmul.

Chodové byli časem víc a více zoufalí. Nemysleli si o sobě, že jsou jenom obyčejní poddani. Proto snadno uvěřili takovému mluvčovi, jakým byl jistý Matyáš Just z České Kubice. Ten se dostal do sporu s městem Domažlice a podařilo se mu dosáhnout audience u rakouského císaře. Komu mohl, tomu o tom vyprávěl. A všem lidem vyprávěl také o tom, že se ho nejvyšší zemský kancléř pan František Oldřich Kinský zeptal, co dělají Chodové. Že musí mít dobrého pána, když se tak dlouho nehlásí o svá práva, daná jim jejich privilegii.

Že by pan František Oldřich Kinský o císařských patentech z roku 1680 nic nevěděl je vysoce nepravděpodobné. Celou tuto historku si Matyáš Just nejspíše vymyslel. Tvrdil totiž také, že svým sousedům v České

Kubici zajistí osvobození z poddanství, když budou ochotné a pilně pracovat na jeho polích. Nicméně se v roce 1692 Chodové rozhodli, že vypraví delegaci do Vídně, kde si budou císaři stěžovat na Lammingera a domáhat se svých privilegií. Delegaci měl vést chodský sedlák Jan Sladký-Kozina. Byl to muž inteligentní, který měl vrozené vůdčí schopnosti.

Členem delegace byl David Forst, silná osobnost a skvělý mluvčí. K delegaci se nakonec přidal také Matyáš Just, který jim pomohl sehnat advokáta Wilhelma Strausse. Chodové společně s právníkem Wilhelmem Straussem sepsali poniženou suppliku. V ní popsali, jak jim byla násilím odňata jejich privilegia a jak teď, pod útlakem, nemohou platit berně. S veškerou úctou žádali, aby jim císař zprostředkoval přezkoumání jejich práv. Audienci u císaře ve Vídni se Chodům podařilo uskutečnit.

Už jen to, že s nimi panovník jednal vlídně, Chody utvrdilo v přesvědčení, že mají vyhráno. Císař ale ve skutečnosti nařídil, aby byla jejich supplika přezkoumána místo držícími v Praze. Dvorská kancelář ve Vídni napsala reskript, který měli Chodové doručit českým místodržícím do Prahy. Tam ovšem zjistili, že chodská práva už mnoho let neplatí. Měli to z první ruky - jedním z pražských místodržících byl totiž pan Wolf Maxmilián Lamming. Ten neváhal a informoval císaře o tom, jak se věci mají. Přidal informace o Matyáši Justovi v tom smyslu, že svými řečmi popouzí sedláky proti vrchnosti. Sedláci že Justovi naivně věří a odmítají poslušnost. Nezapomněl připomenout selské povstání v roce 1680. Císař pak nařídil zatčení Matyáše Justa, pokud se jeho obvinění potvrdí.

Pan Lamminger začal už nekonečnými půtkami s Chody ztrácet trpělivost. Svým kolegům místodržícím v Praze oznámil nedodržení prvního císařského patentu z roku 1680. Podle znění tohoto patentu se měli Chodové v prvním kroku obrátit na ně, na místodržící, ne přímo na císaře. Za porušení tohoto patentu požadoval přísné tresty. A stejně jako císaři připomněl i pražským místodržícím selské povstání. Samozřejmě přeháněl, nebezpečí nehrozilo. Chodové si pak sami pod sebou „podřezávali větve“, když v nadšení ze svého dojmu při audienci u císaře přestali robotovat. A to za vydatné slovní podpory výše zmíněného právníka Wilhelma Strausse. Ten jim posílal dopisy, ve kterých je vybízel ke vzdoru.

V nezlomné víře ve svého spravedlivého císaře vyslali Chodové do Vídně druhé poselstvo. Byl konec roku 1692 a tentokrát byli delegáty David Forst, Kryštof Hrubý a Matyáš Just, který se vyhýbal zatčení. Pan Lammingер o všem informoval pražské místodržící a ti zase císaře. Císař nařídil vše-

To sice Chody překvapilo, ale nezastavilo. Po svém propuštění sepsali stížnost, ve které ličili, jak je Lammingер utiskuje, vězní a bičuje, jak je nutí k robotám větším, než stanovil patent z roku 1680. Stěžovali si, jak bezohledně kácí lesy a staví nové vesnice. Požadovali navrácení privilegií a zrušení naturálních dávek. Jenže Lammingерovo neustálé informování dvorské kanceláře o hrozcí vzpouře udělalo své. Přesto císař, protentokrát vcelku mírně, rozhodl Chodům připomenout nařízené „věčné mlčení“ z roku 1668. Také nařídil krajským hejtmánům, aby poučili Chody o zamítnutí jejich stížnosti a aby jim pohrozili tresty, pokud si budou znovu u císaře stěžovat.

Hejtmani si nechali Chody shromáždit dne 23. 2. 1693 v Trhanově u zámku, kde jim přečetli reskript. A zde poprvé vystoupil Jan Sladký-Kozina jako vůdce Chodů. Oznámil hejtmánům, že byl ve Vídni na audienci u císaře, který jim řekl, že o žádná privilegia nepřišli. Víra ve spravedlivého císaře a v to, co slyšeli od Jana Sladkého-Koziny, byly pro Chody víc než nějaký papír, poslaný císařskými úředníky z Vídně. Poté začali všichni přítomní Chodové hlasitě křičet, že se stížnostmi, podanými písemně k císaři souhlasí, a že nechť robotovat.

Hejtmánům Chodové nevěřili, proto si všechno chtěli ověřit přímo u císaře. Začali připravovat další, v pořadí už třetí poselstvo. Hejtmani však informovali pražské místodržící. Ti nechali zatknout Matyáše Justa. Snažili se oddělit vůdce od ostatních Chodů v naději, že ostatní budou poslušni své vrchnosti. Nestalo se tak. Chodové odmítli jakoukoliv poslušnost do té doby, než bude vydána císařská rezoluce. Že už vydána byla, to se rozhodli ignorovat. Chtěli novou císařskou rezoluci, která bude vyznívat v jejich prospěch.

Třetí poselstvo se nakonec podařilo vyslat. Skládalo se z Jana Sladkého-Koziny, Davida Forsta a Jiřího Vogeltanze. Připojili se k nim i Adam Ecl a Kryštof Hrubý. K jejich velkému zklamání je už odmítl zastupovat předchozí advokát Wilhelm Strauss. Ten byl informován o císařské rezoluci a obával se, že při další účasti v tom sporu by byl stíhán za podněcování nepokojů. Sám se snažil Chody přesvědčit, že pokračování v odporu nemá cenu. Ale Chodové nechťeli nic takového slyšet.

Dva ze jmenovaných členů delegace, nej-

spíše Ecl a Vogeltanz, si dali říci a podepsali listinu, ve které se doznali ke svým proviněním a slibili poslušnost. Když se o tom dozvěděl Jan Sladký-Kozina protestoval a prohlásil: „A kdybych měl být oběšen, umřu přece jako poctivý člověk“. V tu chvíli netušil, že se jeho slova vyplní. Podle advokáta Strausse by k žádným nepokojům nedošlo, kdyby se k nim Lammingер nechoval tak barbarsky. Nového advokáta Chodové získali v Blažejí Tunklovi z Brníčka, zchudlém šlechtici, kterému šlo především o vlastní zisk. Proto udržoval Chody v přesvědčení, že mají stále velkou naději na vítězství.

Zatímco chodští delegáti jednali ve Vídni, jejich soupoutníci v Čechách nadále odmítali robotu. Byli tak urputní, že jeden z hejtmánů dokonce prohlásil, že by nepomohl ani hrdelní trest. Museli by totiž oběsit všechny. Tehdy se poprvé objevila myšlenka pro řešení vzniklé situace nasadit vojsko. Nepomohly ani 2 pokusy domluvit se s Chody po dobrém. Proto hejtmani napsali císaři dopis, ve kterém ho žádali o povolení vojenského zásahu a doporučili zatčení chodských vyslanců ve Vídni.

V květnu roku 1693 vydal císař reskript, v němž rozhodl o potlačení chodského odboje. Sám ale doporučil pomalý postup. Nechtěl z toho mít vojenský konflikt. Tento reskript měli do Prahy doručit opět sami vyslaní Chodové a nemělo jim být ublíženo. Císař měl poněkud zvláštní smysl pro humor. Do Prahy se vydali všichni kromě Davida Forsta. Toho nechali ve Vídni jako rukojmího za své dluhy. Cestou se zbylí členové delegace rozhodli zastavit nejdříve doma. Tam se místní hejtmani rozhodli vykonat nový, už třetí smírný pokus, jak přimět Chody k poslušnosti. Opět byli Chody odmítnuti do té doby, než bude přečten císařský reskript v Praze.

S císařským reskriptem do Prahy se vydalo celkem 8 vůdců: Jan Sladký-Kozina, Kryštof Hrubý, Adam Ecl, Jiří Syka, mrákovský rychtář Němec, Jiří Peč, Jakub Brychta a postřekovský sedlák Buršík. To, co si tam dne 17. 6. 1693 vyslechli, byl pro ně nejspíše velkým šokem a něčím jako zradou. Přímě před nimi pražští místodržící chodská privilegia rozstříhli, což znamenalo konec všem chodským nadějím. Buršík, Ecl a Hrubý se měli vrátit domů a všem Chodům sdělit výsledek poselství. Měli také získat plné moci pro jednání před komisí a pro složení slibu poslušnosti. A hlavně najít a přinést dopisy, které sepsal advokát Wilhelm Strauss. Ostatní museli zůstat v Praze, aby byli k dispozici vyšetřovací komisí.

Mezitím došlo na Chodsku k útoku na Lammingерovy úředníky. Ti hledali Straussovy dopisy, a kromě nich našli také psaní

od chodských vyslanců do Vídně. Jednoho z hledajících úředníků Chodové dokonce zajali. Místodržící, snažící se vyhnout vojenskému konfliktu, učinil další pokus o smíření. Leč neúspěšný. Navíc 5 zbylých vyslanců v Praze odmítl uznat císařský reskript, čímž se de facto postavili na odpor rakouskému císaři. Komise proto rozhodla o jejich zatčení. Skončili v celách Novoměstské radnice.

Dvorské kanceláři ve Vídni došla trpělivost a na Chodsko poslala vojsko. Výzvu k poslušnosti sedláci odmítli, a tak hejtmán Hora nechal zatknout 72 sedláků a uvěznil je v Domažlicích. Zbylí sedláci se rozhodli utéct do lesa. Vzali s sebou všechno, co vzít bylo možné. Ve svých domech vymlátili okna a rozbili kamna, aby po nich nezůstalo nic, co by mohli vojáci použít. Vojáci dostali rozkaz vyčkávat, v lese by sedláky pochytili jenom stěží. A navíc hejtmán Hora tušil, že domů přijdou sami. Přibližně za týden sedláky vyhnal z lesa hlad, jak hejtmán předpokládal. Přišli za ním a prosili ho o odpuštění a slibovali věrnost a poslušnost.

Potom stávkovaly už jenom vesnice Lhota a Pocinovice. Tam museli vojáci zasáhnout. Spíše náhodou než úmyslně byl přítom zabit jeden sedlák, který se stal jedinou obětí této revolty. Veškerou vinu lidé postupně svalovali na Ecla, Forsta, Sladkého-Kozinu a Hrubého. Dne 17. 7. 1693 pak všichni chodští rychtáři slibili poslušnost a konání roboty. Chodská vzpoura skončila. Teď nastal čas vypořádání.

Tři delegáti, vyslaní z Prahy domů s výše uvedenými úkoly, měli být zatčeni a uvězněni v Plzni. Jenže se jim podařilo vysmeknout a vyrazit směrem do Vídně. Tam se Buršík, Ecl a Hrubý pokusili ukrýt mezi svými. Hrubého nakonec zatkl i v měsíci září ho odeslali pěšky za ostatními do Prahy. Stejně se do Prahy dostal další z delegátů David Forst. Nakonec zatkl i Buršíka a Ecla. Hrubý, Kozina a Syka stále odmítali poslušnost Lammingерovi, ale nikomu ve svých výpovědích nepřiznali. Ostatní nejenže slibovali poslušnost, ale házeli všechnu vinu na Hrubého a na Kozinu.

První rozsudek soudu zněl pro všechny vcelku mírně. To proto, že povstání se tito obvinění neúčastnili a o neplatnosti privilegií nemuseli vědět. Justa, Kozinu a Syku apelační soud odsoudil k nuceným pracím v železech, advokáta Tunkla na ½ roku pobytu v pevnostním vězení a k následnému vypovězení z Českého království. Ostatní měli být propuštěni. Panu Lammingерovi soud nařídil nenazývat Chody rebely a jednat s nimi lidsky.

S výsledkem soudu nebyl spokojen ani Lammingер ani dvorská kancelář ve Vídni.

Báli se dalšího povstání. Soud se tak dostal pod politický tlak. Lammingер chtěl vesničany zastrašit, žádal proto popravu Koziny. Jako hlavní a neústupný odpůrce pro něj znamenal největší nebezpečí. Teprve až na začátku roku 1695 soud trest změnil. Jan Selner, který zaútočil na jednoho z purkrabích, Kryštof Hrubý a Jan Sladký-Kozina měli být jako vůdci odsouzeni k trestu smrti oběšením. Chodové Ecl a Forst měli být potrestáni po 3 dny dvěma hodinami pobytu na pranýři. Potom měli být zbičováni a nakonec vypovězeni z českých zemí. Poslední část chodské delegace byla odsouzena k nuceným pracím.

Nakonec císař Leopold I. nejpřísnější tresty ještě trochu změnil. Oběšen měl být pouze jeden z vůdců, ten nejnebezpečnější. Dva zbylí měli dostat 10 let nucených prací v železech. Nakonec se rozhodovalo pouze mezi Selnerem a Kozinou. Hrubý totiž zemřel už ve vězení. Selner byl člověkem impulzivní povahy, ale Kozina byl sebevědomý a inteligentní člověk, proto se Lammingер zasadil o oběšení Koziny. Tento rozsudek byl pak v listopadu 1695 přednesen všem chodským všim. Jejich obyvatelé pak vyjádřili lítost nad svými činy a slíbili poddanství a poslušnost.

Poprava Jana Sladkého-Koziny se uskutečnila dne 28. 11. 1695. Na popravu bylo násilím nahnáno na 60 Chodů. Ti měli popravě přihlížet. Jan Sladký-Kozina byl oběšen městským katem Bartolomějem Kvíčalou na místě dnešního plzeňského pivovaru. O samotné exekuci dnes neexistuje žádná písemná zpráva. Proto se dá usuzovat, že všechno proběhlo na tu dobu standardně. Pokud by Kozina pronesl tu slavnou větu, byla by nepochybně zaznamenána, aby byla podtržena zpupnost odsouzeného sedláka. Kde se tedy vzala věta: „Lomikare! Do roka budeme spolu stát před soudnou stolicí Boží! Hin se ukáže, kdo z nás...?“

První písemná zmínka o podobné větě se objevila o více než 100 let později v pamětní klášterní knize domažlického probošta Papstmanna: „... a svému pánu z Lammingeru a vrchnosti oznámil, že do roka umře a jeho duše se ocitne na soudu Božím.“ Popsal také Lammingerovu smrt. Měl zemřít na hostině poté, co hanil Kozinovo jméno. Samozřejmě do roka a do dne. Probošt Papstmann nespíše vycházel z lidové tradice, která bezpochyby začala vznikat krátce po smrti Jana Sladkého-Koziny.

O dalších 50 let později začali psát o Kozinovi a Lammingerovi snad všichni místní autoři a slavné osobnosti. Mezi ně patřili Božena Němcová, Jindřich Šimon Baar, Fišer, Renner, Veselý a také Alois

Pomník Jana Sladkého-Koziny na vrcholu kopce Hrádek v kat. úz. obce Újezd u Domažlic

Jirásek. Nikdo z nich se neobtěžoval se zjišťováním pravdy. Někteří z nich psali vyloženě fantaskní díla, jiní události přizpůsobili své době (Alois Jirásek). Nejvíce se pravdě přiblížil právě Alois Jirásek. Ten použil dílo Georga Leopolda Weisela, který nastudoval dochované archivní materiály. Jenže ani Alois Jirásek nepsal historické pojednání, ale román. Proto ani jeho knihu, nazvanou „Psohlavci“, nelze brát doslova.

Ve skutečnosti pan Wolf Maxmilián Lammingер zemřel o 26 dnů dříve než za rok od Kozinovy popravě. Zemřel náhle dne 2. 11. 1696 na svátek Všechny svatých, neboli Dušiček. Už to bylo pro věřící chodské sedláky obrovským znamením. Pan Lammingер zemřel obyčejně, nerománově, při vyřizování ranní korespondence. Majetek zdědila jeho dcera. Ta vesnice Trhov a Kout prodala. Její smrtí vymřela česká větev Lammingerů. Pan Wolf Maxmilián Lammingер byl pohřben v kryptě kostela sv. Martina v Klenči. Pokoj však nenalezl ani po smrti. Místní mládež si našla zalíbení v házení kamínků na jeho hrob. To jim vydrželo až do 20. století. Postupně se začaly objevovat pověsti. Pan Lammingер, nebo jak se mu v legendách

říká Lomikar, se v nich zjevuje jako jezdec na ohnivém koni, bezhlavý jezdec, ohnivý muž nebo muž v kočáře, který cestuje z Klenče do Trhanova.

A jak to dopadlo s Kozinovým tělem? Jeho hrob, pokud nějaký je, se nikdy nenašel. Existuje pověst o doubravských sedlácích, kteří byli jeho popravou rozhořčeni. Kozinovo tělo sundali a nechali vykopat hrob u svého kostela sv. Jiří, kde ho poté pohřbili. Podle historických pramenů to ale zůstane navždy na úrovni pověsti. Historické prameny nám vyprávějí zcela odlišný příběh:

Po Kozinově popravě byl oběšen zloděj židovského původu Isak Jakob. Téměř po roce nařídil pražský soud jeho sundání a pohřbení na popravišti. To se ale nelíbilo plzeňským hejtmanům, kteří nechtěli sejmout ze šibenice Žida, když tam stále ještě visel oběšený křesťan Kozina. Není známo, jak tato pře dopadla. Ale víme, že Kozinovo tělo viselo na šibenici ještě 14 měsíců po jeho oběšení. Nabízejí se 2 možnosti. Buď Kozinovo tělo později zakopali na popravišti, nebo tam viselo tak dlouho, až ho takzvané „rozfoukal vítr“.

Z pohledu dnešní morálky a současných zvyklostí jsou robota a podřízenost vrchnosti něčím těžko pochopitelným. Tehdejší lidé uvažovali jinak. Robotu brali jako formu splátky svému pánu za pronájem polností. Dnes už se přesně nedozvíme, jestli Chodové o zrušení svých práv opravdu nevěděli, nechtěli jejich zrušení připustit nebo robotu odmítali proto, že se považovali za vyšší, privilegovanou vrstvu obyvatelstva. Také ostatní královské výsady se jim velice zamlouvaly. Byli na ně patřičně hrdí.

Také už nezjistíme, jak moc popsání události ovlivnila Lammingerova přísnost a jak moc byl na Chody krutý on a jeho správci. Byla jeho nelibost vůči Chodům způsobena tím, že s nimi měl problémy už jeho otec? Nebo byla způsobena neochotou Chodů pro něho pracovat? Na rozdíl od románové postavy Lomikara v knize Aloise Jiráska „Psohlavci“ nebyl Wolf Maxmilián Lammingер zpátečnickým šlechticem, vyznávajícím staré pořádky. Byl to podnikavý pokrokař, který se snažil své panství posunout dál. A naopak Chodové byli ti, kdo lpěli na starých právech a tradicích a odmítali pokrok. Ale jenom Jan Sladký-Kozina má na vrcholu kopce Hrádek v katastrálním území obce Újezd u Domažlic pomník. Pan Lammingер žádný pomník nemá.

*Z dostupné literatury připravil
Jiří Kachlík, Brno, Česká republika*

Český právník Vám radí (6)

22. Chtěl bych odkoupit od města ideální 1/3 pozemku, který máme ve spoluvlastnictví. Jak mohu postupovat?

V tomto případě lze městský úřad oslovit, zda by Vám ideální 1/3 pozemku neodprodal a učinit nabídku nejlépe ve výši ceny obvyklé v daném místě a čase, která bude podložena znaleckým posudkem. Obec má pak dle zákona o majetku obce daný postup, kterým se musí řídit a pokud odmítne ideální 1/3 pozemku prodat, není možné ji k tomu nutit. Tak jako Vás však nikdo nemůže nutit setrávat s obcí ve spoluvlastnictví.

Lze podat žalobu k soudu, na zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví. Můžete navrhnout vypořádání ve Váš prospěch s tím, že druhému podílovému spoluvlastníkovi zaplatíte cenu obvyklou v místě a čase. Zákon stanoví, že pokud jde věc rozdělit, tak toto řešení má přednost. Další řešení je prodej spoluvlastníku či prodej v dražbě. Je vždy však na vůli soudu jak se k věci postaví a posoudí veškerá specifika konkrétního případu. Vždy doporučuji se poradit s odborníkem.

23. V restitučním řízení před dvaceti lety nám byla navrácena nemovitost v České republice, náš právní zástupce však zapomněl požádat o sousední zahradu, která byla také ve vlastnictví našich předků. Zahradu je nyní ve vlastnictví obce. Máme nějakou možnost získat zahradu zpět? Jak můžeme postupovat?

Bohužel, nemáte nyní žádný právní nárok na daný pozemek – zahradu. V tomto případě můžete zkusit požádat obec o odkup této nemovitosti, a to s odůvodněním, že se jedná o původní rodinný majetek, který ale nebyl součástí restitucí a také z důvodu, který jste uvedli. Je ale pouze na rozhodnutí obce zda Vám tento pozemek prodá, či nikoliv. Sama obec rozhoduje na základě zákona o majetku obcí a její rozhodnutí se nedá ovlivnit a prodej pozemku nelze nijak vyžadovat.

24. Zjistil jsem, že dům v České republice, jehož ideální 3/4 jsem před časem zdědil, užívá druhý spoluvlastník celý. Doslechl jsem se navíc, že ho také pronajímá, činí tak aniž by mě o tom informoval, či mi část financí zasílal. Jak mám postupovat?

Pokud tak druhý spoluvlastník činí bez dohody o užívání společné věci, a to nad rámec svého podílu, lze po něm požadovat vydání bezdůvodného obohacení. Pokud ho nevydá dobrovolně, lze ho požadovat žalobou o vydání bezdůvodného obohacení, a to až tři roky zpětně od zjištění dané skutečnosti. Výše bezdůvodného obohacení je během soudního řízení určena znaleckým posudkem. Doporučuji pověřit Vašeho, či doporučeného advokáta řešením tohoto případu.

25. Zjistil jsem, že moje prababička je zapsána v České republice v katastru nemovitostí jako vlastníkem nemovitosti. Prababička před pár lety zemřela v USA. Jak mohu postupovat, aby naše rodina získala nemovitost na naše jméno?

Dědické řízení je v České republice zpravidla zahajováno z moci úřední (tzv. automaticky) poté, co se soud dozví, že zůstavitel zemřel. Tyto údaje se dozvídá soud od českých institucí. Pokud osoba zemře v zahraničí, nemá se soud o úmrtí, jak dozvědět. Proto je vhodné připravit tzv. návrh na projednání dědictví. S návrhem Vám pomůže advokát. Je vhodné obrátit se na advokáta, o kterém víte, že se zabývá dědickými řízeními se zahraničním prvkem. Takový advokát přesně ví, jaké dokumenty a v jaké podobě je potřeba doložit, tak aby mohlo být zahájeno dědické řízení ve prospěch dědiců.

26. Dozvěděl jsem se o tom, že prarodiče, kteří žili v České republice, kdysi vlastnili statek s okolními pozemky. Je možné tento majetek získat? Jak mohu zjistit, že jsou stále v jejich vlastnictví?

Na tuto otázku není jednoznačná odpověď. Zpravidla je vhodné nechat si vypracovat majetkoprávní analýzu nemovitosti o kterých se zmiňujete. Při tomto historickém bádání zjistíte, zda a na základě čeho byla případně nemovitost převedena na další osoby. Restituce jako takové již skončily (jejichž podmínkou bylo české občanství). Jsou i případy, kdy při zkoumání historie nemovitostí objevíme další nemovitost, která je stále evidována na původního vlastníka, případně zjistíme, že zde existuje možnost nemovitost získat. Jedná se však o natolik speciální případy, že nelze obecně říct „ano, jde to“, nebo „ne, nejde to“. Nutné je každý případ posoudit individuálně. Proto je dobré kontaktovat odborníka v České republice, který Vám celou záležitost prověří.

Pokračování příště

Advokátní kancelář H&P Laws s.r.o.

*Zajišťujeme právní a realitní služby
na území České republiky*

JUDr. Jaroslav Horký
Sokolovská 6/85,
18600 Praha - Karlín

Tel. +420 221 719 041
Fax. +420 221 719 059
Mob. +420 602 205 400
jhorky@ak-hp.cz
www.ak-hp.cz

Státní zámek v Litomyšli

Památky UNESCO v naší vlasti (8)

Státní zámek v českém městě Litomyšl je významnou a velmi pěknou architektonickou památkou. Je to italský palác postavený na pomezí mezi zeměmi Čechy a Morava. Zámek je vzácnou ukázkou italského renesančního paláce, přizpůsobeného klimatickým podmínkám zaalpských zemí v Evropě. Nachází se v Pardubickém kraji České republiky. Už od roku 1962 byl chráněn československým státem jako Národní kulturní památka. Roku 1999 byl zapsán na seznam Světového dědictví UNESCO.

Podle italského vzoru obklopují vnitřní nádvoří zámku ze tří jeho stran arkády. Fasády zámku se štíty pokrývá sgrafitová výzdoba s tzv. „psaníčky“, a také s figurálními motivy. „Psaníček“ je na plášti zámku přibližně 8 tisíc. Obsahem figurální výzdoby fasády zámku jsou starozákonní a antické náměty a bitevní scény. Tato figurální výzdoba je umístěna na severní stěně zámku, na jeho 2. nádvoří.

Interiéry zámku jsou vesměs výsledkem pozdějších barokních a klasicistických úprav. Stěny obytných pokojů zdobí iluzivní výmalba ve stylu francouzského krále Ludvíka XVI. Stropy zdobí štukový dekor. Nábytek a vybavení obytných místností zámku představují životní styl šlechty 18. a 19. století. V přízemí šlechtické rezidence se dochovalo unikátní klasicistní divadlo s funkční mašinerií a souborem dobových kulís.

V místech, kde dnes stojí zámecký areál, stála ve středověku premonstrátská kanonie s románskou bazilikou. Ta byla v polovině 14. století proměněna v sídlo tehdy nově ustanoveného litomyšlského biskupství. Pan Vilém Kostka z Postupic, kdysi husitský hejtman a později přívrženec císaře a českého krále Zikmunda Lucemburského, dostal roku 1432 resp. roku 1436 od panovníka město Litomyšl, včetně bývalého biskupského jmění, do zástavní držby. Z církevních objektů se tak po husitských válkách stalo sídlo světských majitelů panství. Páni Kostkové z Postupic se snažili skupovat okolní vsi, aby tak vytvořili celistvé panství. To pak v jejich držení vzkvétalo.

Po stavovském odboji proti císaři a českému králi Ferdinandu I. Habsburskému (panoval 1526–1564) a po následných konfiskacích majetků odbojné šlechty museli páni Kostkové z Postupic svoje panství

opustit. To pak přešlo do zástavní držby pánů z Pernštejna. Současné podoby nabyl zámek v průběhu 2. poloviny 16. století. Na místě původního středověkého hradu nechal tehdy nejvyšší kancléř Království českého Vratislav II. z Pernštejna (žil 1530–1582) postavit své reprezentační sídlo.

Kompletní rozsáhlou přestavbu biskupského sídla navrhnul a vedl Giovanni Battista Aostalli (žil 1510–1575) a dokončil ji Ulrico Aostalli. Přestavba se uskutečnila v letech 1568–1581. Pro východní křídlo, severní chodbu a spojovací křídlo zámku byla adaptována starší stavba pánů Kostků z Postupic. Západní křídlo je renesanční novostavbou s částečným využitím starších sklepů. Bohatou sgrafitovou výzdobu, jak psaníčkovou tak figurální, provedla skupina italských zedníků a kameníků. Z nich je nápisem na sgrafitu zmíněn jenom Šimon Vlach. Páni Pernštejnové vybudovali na zámku také kapli, zasvěcenou sv. Monice.

Půdorys zámku, téměř pravidelný čtverec, je výjimečný. Zámek je dvoupatrový, zčásti podsklepený. Pánská a reprezentační část zámku se nacházela v jeho západním křídle, dámská část byla umístěna do východního křídla zámku. Obytné místnosti leží za arkádami v bočních křídlech. V jihovýchodním rohu 1. (přízemního) patra zámku je bohatě zdobený portál, který vede do zámecké kaple.

Podle legendy nechal pan Vratislav II. z Pernštejna vystavět zámek v Litomyšli jako reprezentativní sídlo pro sebe a pro svoji milovanou manželku Marii Manrique de Lara y Mendoza. S tou se oženil v roce 1555. Paní Marie si zámek velice oblíbila a žila v něm až do konce svého života.

Pan Vratislav II. z Pernštejna nechal západně od zámku zřídit pravidelnou zahradu s do dnešních dnů nedochovanou mramorovou kašnou. Na sever a na východ od zámku se nacházelo opevnění, později proměněné v sady a užitkovou zahradu. V závěru 18. století byla tato zahrada upravena do podoby anglického parku. Ten dnes tvoří důležitou součást celého areálu.

Po pánech z Pernštejna získali zámek páni Trauttmansdorfové. Ti v něm sídlili do roku 1753. Po nich se na zámku v Litomyšli usadil rod Valdštejnů-Vartenberků. Tento rod nechal upravit interiéry zámku v klasicistickém stylu svým dvorním malířem

Dominikem Dvořákem. Sgrafitová výzdoba zámku byla tehdy zakryta-zamalována. Obnovena byla až ve 20. století.

Zámecké divadlo nechal postavit v letech 1796–1797 pan Jiří Josef z Valdštejna-Vartenberka. Hlediště vymaloval opět Dominik Dvořák. Bohatý soubor kulís dodal vídeňský dvorní malíř Josef Platzer (žil 1751–1806). Členové hraběcí rodiny a její přátelé nechali hrát v divadle pro sebe a pro publikum příšedší z města především tehdy oblíbené konverzační komedie. Bohatý divadelní život na zámku v Litomyšli trval až do začátku 40. let 19. století. Divadlo, zachované včetně jednoduché jevištní mašinerie k výměně dekorací, je jedním z mála takto dochovaných historických divadel v Evropě.

Nákladné úpravy zámku a rozmařilý život vrchnosti vedly k zadlužení litomyšlského panství. Zámek se v roce 1855 dostal do aukce, ve které ho koupili páni Thurn-Taxisové. Ti potom už v zámku nesídlili. Přesto zámek zůstal v jejich držení až do roku 1945. Tehdy byl na základě dekretů prezidenta čsl. republiky Eduarda Beneše rodu Thurn-Taxisů zabaven. Stal se depozitářem pro mobiliáře těch šlechtických zámků, které už neměly být nikdy otevřeny pro veřejnost.

Roku 1949 se v anglickém parku zámku uskutečnil 1. ročník operního festivalu, nazvaného „Smetanova Litomyšl“. Klasicismem zámeckou instalaci v sálech zámku blízko konce života socialistické totality vystřídal 1. část expozice ideologicky zaměřeného „Muzea české hudby.“ Toto muzeum bylo uzavřeno a rozebráno hned po „sametové revoluci“ roku 1989.

Nizozemská letecká společnost „KLM Royal Dutch Airlines“ pojmenovává svá letadla podle významných památek UNESCO. Jeden nizozemský dálkový Boeing 777-200ER imatrikulace PH-BQL nese název: „Litomyšl Castle“.

*Z dostupné literatury připravil
Jiří Kachlík, Brno, Česká republika*

**Foto na zadní straně:
Státní zámek v Litomyšli**

